Euroopa
Komisjon

FLASH EUROBAROMETER 566

Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel

EUROBAROMETER ARUANNE
JUUNI – JUULI 2025

Eurobarometeri kiiruuring nr 566
Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel

Ipsose Euroopa avalike suhete uuring Euroopa Komisjoni taotlusel,

Energeetika peadirektoraat

Euroopa Komisjoni kommunikatsiooni peadirektoraadi koordineeritav uuring

(DG COMMi avaliku arvamuse ja kodanike kaasamise üksus)

Käesolev dokument ei kajasta Euroopa Komisjoni seisukohta. Selles sisalduvad tõlgendused ja arvamused on ainult autorite omad.

Projekti pealkiri	Eurobarometeri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“
	Aruanne
	ET
Kataloogi number	MJ-01-25-125-EN-N
ISBN	978-92-68-32725-8
	doi:10.2833/2049007

© Euroopa Liit, 2025 https://europa.eu/eurobarometer

==========

Pierre Dieumegardi koostatud dokument„Europe-Democracy-Esperanto“ jaoks

Selle "esialgse" dokumendi eesmärkon võimaldada rohkematelinimestel Euroopa Liidus saada teadlikuks Euroopa Liidu koostatud dokumentidest (mida rahastatakse nende maksudest).

Kui tõlkeid ei ole, jäetaksekodanikudarutelust välja.

See dokument „Eurobarometer“oli olemas ainult inglise keelespdf-failina . Algsest failist lõimeLibre Office'i tarkvara poolt koostatud odt-faili masintõlkeks teistesse keeltesse. Tulemused on nüüd kättesaadavad kõigis ametlikeskeeltes.

On soovitav, et ELi administratsioon võtaks üle oluliste dokumentide tõlkimise. Olulised dokumendid ei ole mitte ainult seadused ja määrused, vaid ka oluline teave, mida on vaja teadlike otsuste ühiseks tegemiseks.

Meie ühise tuleviku ühiseks arutamiseks ja usaldusväärsete tõlgete võimaldamiseks oleks rahvusvaheline esperanto keel oma lihtsuse, regulaarsuse ja täpsuse tõttu väga kasulik.

Võtke meiega ühendust:

Kontakto (europokune.eu)

https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE

Sisukord

Sissejuhatus....4
Peamised järeldused....6
1. Tarbijate arusaamad ja turu hindamine....8
1.1. Usaldus energiaturu ja energiatarnijate vastu....8
1.2. Energiateenuste hindamine....11
1.4. Energiaturu parandamist vajavad valdkonnad....20
2. Energiatarbimine ja arvete esitamise tavad....24
2.1. Energiaarvete mõistmine....24
2.2. Energiatarbimise jälgimine....28
2.3. Energiatarbimiskäitumise muutusi mõjutavad tegurid....31
3. Teenuseosutaja valimine ja vahetamine....36
3.1. Olulised tegurid energiatarnija valimisel....36
3.2. Tarbijate käitumine tarnija vahetamisel....42
3.3. Vahetamise põhjused....45
3.4. Põhjused mitte vahetada....48
3.5. Vahetamisotsuste teabeallikad....52
Märkused....60
Tehniline kirjeldus....62
Küsimustik....64
Andmelisa....72

Sissejuhatus

Eurobaromeetri kiiruuringus uuritakse ELi tarbijate käitumist energiasüsteemi ümberkujundamisel. Selles uuritakse põhiteemasid, nagu tarbijate usaldus energiaturgude ja -pakkujate vastu, energiateenuste hindamine ja tarbijakaitsemeetmed. Uuringus uuritakse tarbijate arusaamist energiaarvetest, nende tarbimisharjumustest ja energiakasutuse muutusi mõjutavatest teguritest. Samuti käsitletakse selles tarbijate eelistusi energiatarnijate valimisel, teenuseosutaja vahetamise käitumist, teenuseosutaja vahetamise ajendeid ja võimalikke takistusi teenuseosutaja vahetamisel. Lisaks vaadeldakse uuringus teabeallikaid, mida tarbijad kasutavad energiatarnijate kohta otsuste tegemisel, ning valdkondi, kus on vaja parandada energiaturge, et tarbijaid paremini teenindada.

Euroopa Komisjoni energeetika peadirektoraadi nimel intervjueeris Ipsos European Public Affairs 18-aastaste ja vanemate ELi kodanike esinduslikku valimit kõigis 27 Euroopa Liidu liikmesriigis.

Ajavahemikul 30. juunist kuni 15. juulini 2025 viidi telefoni teel (laua- ja mobiiltelefonid) läbi 18 250 vestlust. Uuringuandmeid kaalutakse teadaolevate populatsiooni proportsioonidega. EL 27 keskmisi näitajaid kaalutakse vastavalt iga ELi liikmesriigi üle 18-aastaste elanike arvule. Käesolevale aruandele on lisatud tehniline märkus uuringu tegemiseks kasutatud meetodite kohta.

Käesolevas aruandes piirdub sihtrühm 18-aastaste ja vanemate ELi kodanikega, kes on kaasatud otsuste tegemisse oma leibkonna energiatarnijate kohta (välja arvatud need, kes märgivad, et energiahind on kehtestatud seetõttu, et see sisaldub nende üüris ilma võimaluseta sellest loobuda) (st DX1_2 võrdub „Jah“ ja DX2 ei võrdu „Energiahind on kehtestatud seetõttu, et see sisaldub teie üüris ilma võimaluseta sellest loobuda“). Neid energiavaldkonna otsustajaid nimetatakse kogu aruandes vastajateks.

Märkused

- Nende energiaturgude spetsiifilise struktuuri tõttu ei olnud mõned küsimused kohaldatavad ning seetõttu ei esitatud neid Küprosel ja Maltal.
- Samuti on oluline arvestada, et mõnes riigis on energiahinnad endiselt täielikult või osaliselt reguleeritud. Näiteks võib tarnija vahetamine Madalmaades, kus turg on liberaliseeritud, erineda Slovakkiast ja Ungarist, kus kodumajapidamiste energiahinnad on reguleeritud. See kontekst on käesoleva Eurobarometri kiiruuringu tulemuste tõlgendamisel otsustava tähtsusega.
- Küsitluse tulemuste puhul on lubatud valimi hälbed, mis tähendab, et mitte kõik ilmsed erinevused riikide ja sotsiaal-demograafilise rühma vahel ei pruugi olla statistiliselt olulised. Seega on tekstis esile tõstetud ainult statistiliselt olulised erinevused (5 % usaldusnivoo juures), st need, mille puhul võib olla piisavalt kindel, et need ei ole tõenäoliselt juhuslikult tekkinud.
- Eurobarometri kiiruuringu tulemused on esitatud nii riikide kaupa kui ka sotsiaaldemograafiliste näitajate alusel.
- Protsendid ei pruugi moodustada 100%, kuna need on ümardatud lähima protsendini. Vastamise protsent on suurem kui 100 %, kui küsimus võimaldas vastajatel valida mitu vastust. Ümardamise tõttu ei vasta diagrammides esitatud protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummadele.
- Käesolevas aruandes viidatakse riikidele nende ametliku lühendiga, nagu on näidatud allpool.

BE	Belgia	FR	Prantsusmaa	NL	Madalmaad
BG	Bulgaaria	HR	Horvaatia	AT	Austria
CZ	Tšehhi	IT	Itaalia	PL	Poola
DK	Taani	CY	Küprose Vabariik*	PT	Portugal
DE	Saksamaa	LV	Läti	RO	Rumeenia
EE	Eesti	LT	Leedu	SI	Sloveenia
IE	Iirimaa	LU	Luksemburg	SK	Slovakkia
EL	Kreeka	HU	Ungari	FI	Soome
ES	Hispaania	MT	Malta	SE	Rootsi

* Küpros tervikuna on üks ELi 27 liikmesriigist. Praktilistel põhjustel viiakse vestlused läbi ainult Küprose Vabariigi valitsuse kontrolli all olevas riigi osas.

Kuigi vaadati läbi erinevad sotsiaal-demograafilised näitajad, piirdub arutelu statistiliselt oluliste erinevustega, mis on esitatud lisatud tabelites.

Peamised järeldused

Tarbijate arusaamad ja turu hindamine

- Enam kui kolmandik (35%) vastanutest, kes teevad oma leibkonnas energiaga seotud otsuseid, ütlevad, et nad ei usalda oma riigi turgu, et pakkuda õiglasi hindu ja usaldusväärset teenust. Seevastu 63% usaldab oma riigi energiaturgu. Kokku usaldab 79 % vastanutest oma elektri- (ja gaasi)tarnijat (tarnijaid) õiglaste hindade ja usaldusväärse teenuse pakkumisel.
- Umbes iga kuues vastaja (17%) ei nõustu väitega, et abi või teavet vajava energiatarnijaga on lihtne ühendust võtta. Suurem osa (22%) ei nõustu sellega, et nende energiaarved on kergesti mõistetavad. Üks neljast vastajast (25%) ei nõustu sellega, et nende energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta. Ligikaudu üks viiest (20%) ei nõustu väitega, et nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse.

Tarbijakaitse

- Ligikaudu kolmandik vastanutest (32%) ei nõustu seisukohaga, et nende riigi energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või ühenduse katkestamise eest).
- Veidi üle kaheksa vastanu kümnest (82%) nõustub, et nad usaldaksid energiatarnijat rohkem, kui nad võtaksid kohustuse järgida ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendit.
- Peaaegu neli vastajat kümnest (38%) ei nõustu väitega, et „kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda“.
- Vastajatelt küsiti valdkondade kohta, mis nende arvates vajavad parandamist, et muuta nende riigi energiaturg tarbijate jaoks paremini toimivaks. Kõige paremuselt teine valdkond energiaturu parandamiseks, mille valis 38 % vastanutest, on haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse. Sellele järgneb energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus (34 %) ning ebaausate kaubandustavade (nt teleturustamine) suurem ärahoidmine (34 %).

Energiatarbimine ja arvete esitamise tavad

- Kui küsiti nende elektri- (ja gaasi)arvete osade kohta, mida neil on kõige raskem mõista, teatas 36 % vastanutest, et neil on raske mõista energiataristu hooldamisega seotud makse ja tasusid. Umbes iga kuues vastaja nimetab iga tarbitava energiaühiku maksumust (16 %), makstava kogusumma arvutamist (16 %) ning lepingu kestust, ennetähtaegse lõpetamise tasusid ja seda, mis juhtub lepinguperioodi lõppedes (16 %).
- Vastajatelt küsiti ka nende energiatarbimise jälgimise sageduse kohta nii elektri kui ka gaasi puhul. Veidi üle poole vastanutest (52%) teatas, et nad jälgivad oma elektritarbimist vähemalt kord kuus või sagedamini. Veidi alla poole vastanutest (45%), kes on ühendatud maagaasivõrku, märkis, et nad jälgivad oma gaasitarbimist vähemalt kord kuus või sagedamini.
- Vastajatelt küsiti nende motivatsiooni kohta muuta oma energiatarbimiskäitumist kodus. Uuringus pakuti välja kolm konkreetset käitumise muudatust: kütte või kliimaseadmete kasutamise vähendamine, selliste seadmete nagu pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal ning nutiseadmete kasutamine seadme kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal. Muutustele avatud isikutest on kõigi kolme loetletud muudatuse peamiseks motivaatoriks ainult või peamiselt majanduslikud põhjused, kusjuures 59–65 % vastanutest viitas nendele põhjustele. Sellest hoolimata viitab 20–24 % osakaal peamiselt või ainult keskkonnaga seotud põhjustele, mis on ajendatud eri käitumisviisidest.

Teenuseosutaja valimine ja vahetamine

- Seejärel küsiti vastajatelt energiatarnija valimisel oluliste tegurite (lisaks hinnale) kohta. Esimesel kohal on teenuse kvaliteet, mille valis välja üle kolmandiku vahetajatest (36%) ja üle poole mittevahetajatest (52%). Järgneb teenuseosutaja maine, mille on valinud vähemalt üks kolmandik mõlema rühma vastajatest (34% vahetajate puhul, 38% mittevahetajate puhul).
- Vähem kui neli vastajat kümnest (38%) märkis, et nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud oma elektritarnijat, samas kui üle kolmandiku (36%) ei ole vahetanud elektrit rohkem kui kümme aastat või ei ole kunagi üldse vahetanud. Kolmandik maagaasivõrguga liitunud vastanutest (33%) märkis, et nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud gaasitarnijaid, samas kui 38% ei ole vahetanud gaasitarnijaid üle kümne aasta või ei ole kunagi vahetanud gaasitarnijaid üldse.
- Vastajatelt, kes vahetasid energiatarnijaid viimase kolme aasta jooksul, küsiti nende viimase otsuse peamiste põhjuste kohta. Rohkem kui kaks kolmandikku (68%) vastanutest märkis, et nad vahetasid, sest nad leidsid parema hinnaga pakkumise. Muudest vahetamise põhjustest teatas väiksem osa vastanutest: kolimismaja (18%); soovitused perekonnalt, sõpradelt või kolleegidelt (13%); keskkonnasõbralikuma energiatarnija poole püüdlemine (11 %); kellel on olnud probleeme arvete esitamisega (10 %); halb klienditeenindus (8 %); temaga on ühendust võtnud mõni teine energiatarnija (7 %); saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine (5 %).
- Vastajatelt, kes ei vahetanud viimase kolme aasta jooksul energiatarnijaid, küsiti peamiste põhjuste kohta, mis takistasid neil tarnijat vahetada. Veidi üle poole (52%) sellest rühmast märkis, et nad ei teinud seda, sest nad on rahul oma praeguse energiatarnija usaldusväärsuse, teenuse ja hinnaga. Ligikaudu üks neljast vastajast (26%) vastas, et nende arvates ei ole energiatarnijate vahel mingit erinevust, et muuta vahetamine tasuvaks.
- Vastajatelt, olenemata sellest, kas nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud energiatarnijaid, küsiti, millised on nende peamised teabeallikad tarnija vahetamise otsuste tegemiseks - kas juba tehtud otsused või võimalikud tulevased valikud. Hiljutiste vahetajate puhul nimetas 34 % vastanutest ühiste teabeallikatena energiatarnijate veebisaite ja hinnavõrdluse veebisaite. Mittelülitite puhul on peamiseks teabeallikaks sõprade, pereliikmete või kolleegide isiklikud soovitused (46% vs. 25% vahetajatest), millele järgnevad hinnavõrdluse veebisaidid (34%) ja energiatarnijate veebisaidid (33%).

1. Tarbijate arusaamad ja turu hindamine

1.1. Usaldus energiaturu ja energiatarnijate vastu

Rohkem kui kolmandik (35%) vastanutest, kes teevad oma leibkonnas energiaga seotud otsuseid, ei usalda oma riigi energiaturgu, et pakkuda õiglasi hindu ja usaldusväärseid teenuseid. Seevastu 63% usaldab oma riigi energiaturgu.

Umbes kaheksa energiaotsustajat kümnest (79%) usaldavad oma elektri- (ja gaasi)tarnijat (tarnijaid), et pakkuda õiglast hinda ja usaldusväärset teenust. Teisest küljest ei usalda kaks vastajat kümnest (20 %) oma teenuseosutajat (teenuseosutajaid).

Q1 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?

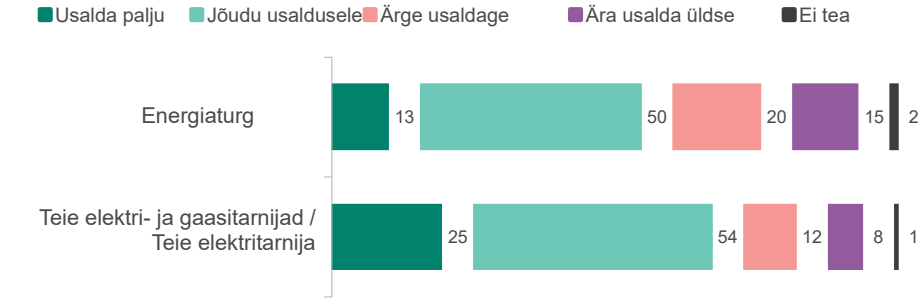

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Riikidevahelised erinevused

Riigipõhised tulemused näitavad, et energiavaldkonna otsustajate seas usaldavad vähemalt pooled peaaegu kõigi liikmesriikide vastanutest oma riigi energiaturgu, et pakkuda õiglasi hindu ja usaldusväärseid teenuseid, välja arvatud Kreeka (40 %), Bulgaaria (40 %), Hispaania (41 %) ja Itaalia (48 %). Kõige suurem usaldus on Portugalis (88%) ja Luksemburgis (97%).[1]

Enamik vastanutest kõigis riikides usaldab oma elektri- (ja gaasi-)tarnijat (tarnijaid) õiglaste hindade ja usaldusväärse teenuse pakkumisel, kuigi selle enamiku suhteline suurus on riigiti väga erinev. Vähemalt üheksa vastajat kümnest usaldab oma elektri- (ja gaasi)tarnijat (tarnijaid) Luksemburgis (93 %), Slovakkias (91 %), Prantsusmaal (91 %), Soomes (90 %) ja Portugalis (90 %). Teisest küljest jagab seda seisukohta vähem kui kaks kolmandikku vastanutest Küprosel (57%), Hispaanias (62%), Bulgaarias (63%) ja Kreekas (65%).

Q11 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?
Energiaturg

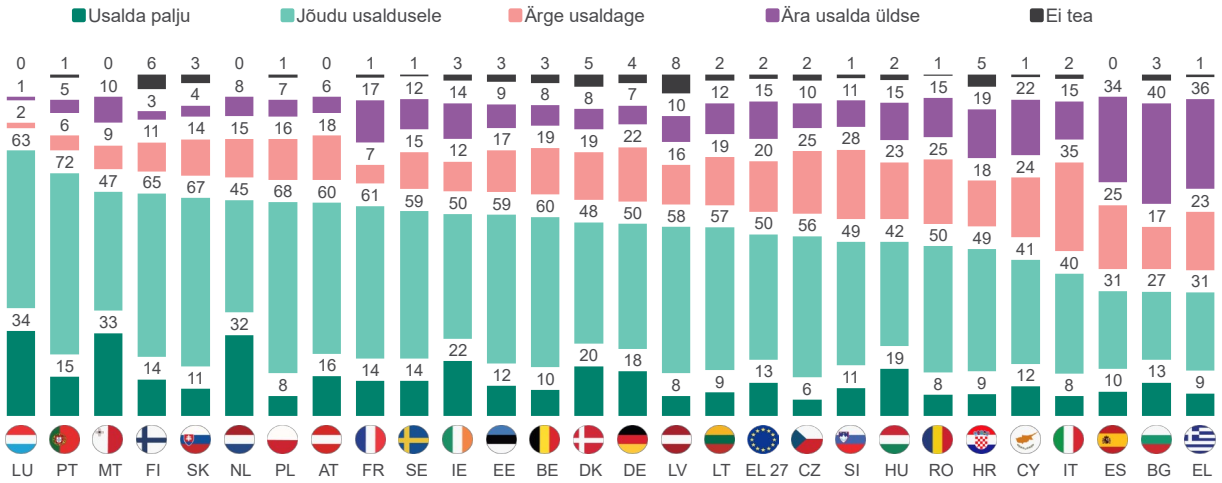

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q1_2 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?
Teie elektri- ja gaasitarnijad / Teie elektritarnija

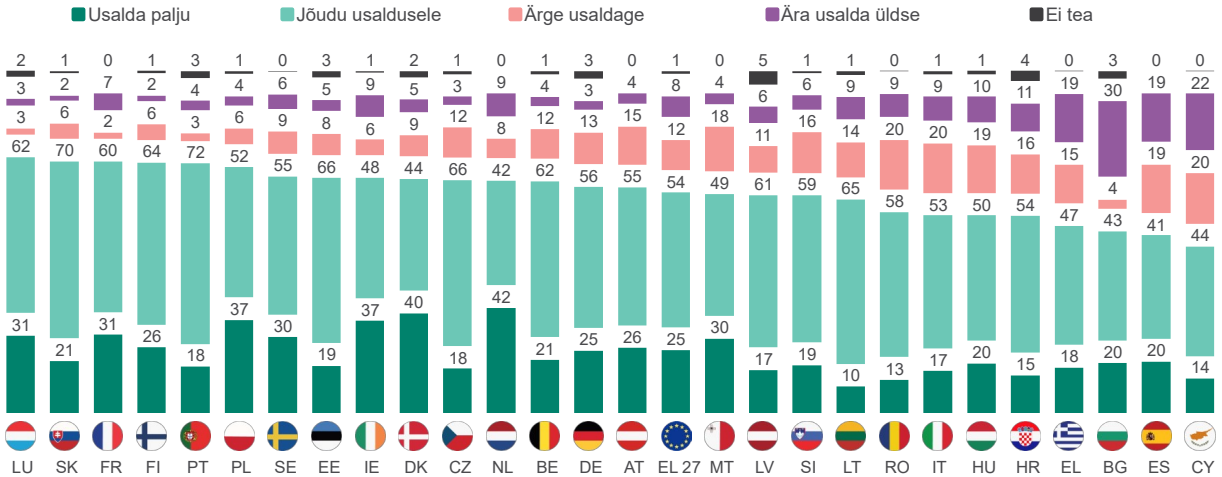

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

1 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

18–24-aastased vastajad usaldavad oma riigi energiaturgu mõnevõrra suurema tõenäosusega kui vanemad vastajad (69% vs. 63% 40–54-aastastest ja 62% 55-aastastest ja vanematest).

Füüsilisest isikust ettevõtjatest vastajad (74%) usaldavad oma elektri- (ja gaasi-)tarnijat (tarnijaid) vähem kui kõik teised kutsealade rühmad (79%–84%).

Eluaseme staatus mängib rolli ka usalduse tasemes energiatarnijate vastu. Korterite omanikud (76%) usaldavad oma teenusepakkujaid mõnevõrra vähem kui korteri või maja üürijad (80%-82%).

Vastajad, kes saavad alati endale energiaarvete tasumist lubada (64%), usaldavad oma riigi energiaturgu suurema tõenäosusega kui need,

Q1 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust? % „Usaldus“ kokku

	Energiaturg	Teie elektri- ja gaasitarnijad / Teie elektritarnija
EL 27	63	79
Vanus		
18-24	69	80
25-39	64	79
40-54	63	78
55+	62	79
Tööalane staatus		
Füüsilisest isikust ettevõtjad	62	74
Töötaja	65	79
Käsitööline	64	84
Ei tööta	62	79
Eluaseme staatus		
Ühepereelamu üürimine	64	82
Korteri üürimine	67	80
Ühepereelamu omamine	64	79
Korteri ülestõstmine	60	76
Finantsolukord		
Sa võid alati endale lubada energiaarvete tasumist.	64	79
Te muretsete, et suudate maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudate seda teha	58	76
Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	64	78
Sa ei suuda sageli oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	52	73

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

kes muretsevad oma energiaarvete tasumise pärast (58%).

1.2. Energiateenuste hindamine

Kuigi üle kolme neljandiku (78%) energiavaldkonna otsustajatest või vastajatest nõustub, et abi või teavet vajavate energiatarnijatega on lihtne ühendust võtta, ei pea umbes iga kuues (17%) seda lihtsaks.

Rohkem kui kaks vastajat kümnest (22%) ei nõustu väitega, et nende energiaarved on kergesti mõistetavad.[2] Veidi üle kolme neljandiku (77%) nõustub selle väitega.

Veerand vastanutest (25%) ei nõustu sellega, et nende energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta. Umbes seitse vastajat kümnest (71%) nõustub selle väitega.

Ligikaudu iga viies vastaja (21%) ei nõustu väitega, et nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse. Seevastu umbes kaks kolmandikku (66%) nõustub selle väitega. Rohkem kui üks kümnest vastajast (13 %) ei tea, kas nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse.

ligikaudu üheksa vastajat kümnest Tšehhis (89%) ja Slovakkias (89%).

Kümnest vastajast mitte rohkem kui kuus Küprosel (58%), Poolas (59%) ja Ungaris (60%) nõustuvad, et nende energiaarved on kergesti mõistetavad. Seevastu Luksemburgis (95%), Prantsusmaal (93%) ja Soomes (91%) nõustus selle väitega rohkem kui üheksa vastajat kümnest.

Vastajad Bulgaarias (39%), Küprosel (45%), kellele järgnevad Hispaanias (54%) ja Ungaris (55%) nõustuvad kõige vähem tõenäoliselt sellega, et nende energiatarnija pakub pakkumiste ja kampaaniate kohta kergesti mõistetavat teavet. Luksemburgis seevastu nõustus selle seisukohaga peaaegu üheksa vastajat kümnest (88%).

Kõige väiksem osa vastanutest, kes nõustusid, et nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse, on Küprosel (30%), Ungaris (38%), Bulgaarias (40%), Horvaatias (42%) ja Lätis (43%). Suurimad osakaalud on omakorda Luksemburgis (86%) ja Prantsusmaal (82%).

Riikidevahelised erinevused

Vähem kui kaks kolmandikku vastanutest Küprosel (54%), Horvaatias (62%) ja Ungaris (63%) nõustub, et nende energiatarnijaga on lihtne ühendust võtta, kui nad vajavad abi või

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate / elektritarnija kohta?

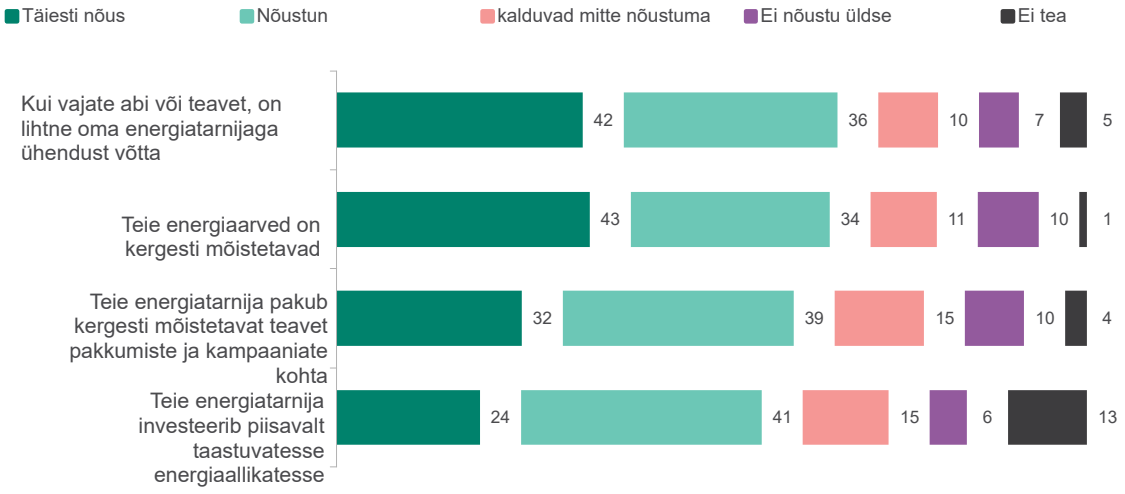

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

teavet. Teisest küljest jagab seda seisukohta

2 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta? % Kokku „Nõustun“

	Kui vajate abi või teavet, on lihtne oma energiatarnijaga ühendust võtta	Teie energiaarved on kergesti mõistetavad	Teie energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta	Teie energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse
EL 27	78	77	71	66
BE	76	78	65	64
BG	68	68	39	40
CZ	89	82	81	50
DK	68	72	64	50
DE	82	86	78	65
EE	75	84	65	50
IE	88	87	82	72
EL	79	68	69	56
ES	68	63	54	62
FR	85	93	79	82
HR	62	70	65	42
IT	77	76	68	67
CY	54	58	45	30
LV	79	88	71	43
LT	76	86	77	63
LU	87	95	88	86
HU	63	60	55	38
MT	69	84	62	65
NL	87	76	80	77
AT	85	74	72	79
PL	76	59	66	54
PT	83	83	83	79
RO	69	73	76	61
SI	83	80	74	55
SK	89	86	80	61
FI	82	91	80	74
SE	83	86	79	70

Märkus: Mida suurem on väitega nõustuv osakaal, seda tumedam on lahter.

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Kõige nooremad vastajad (18–24aastased) nõustuvad suurema tõenäosusega kui vanemad rühmad mõne väitega energiateenuste kohta: nimelt, et nende energiatarnija annab kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja tutvustuste kohta (kokku 76 % nõustub, võrreldes 70–71 %ga vanematest rühmadest) ning et nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse (71 % vs 64 % 25–39aastastest või 40–54aastastest).

Füüsilisest isikust ettevõtjatest vastajad nõustuvad vähem kui töötajad sellega, et nende energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja tutvustuste kohta (67% vs. 73%).

Vastajad, kes üürivad oma eluaset või korterit (81%), nõustuvad suurema tõenäosusega kui need, kellel on korter (73%) või ühepereelamu (77%), et nende energiaarved on kergesti mõistetavad.

Energiateenuste hindamisel on oma osa ka finantsolukorral. Need vastajad, kes mõnikord (70%) või sageli (65%) ei suuda oma energiaarveid tasuda, nõustuvad vähem tõenäoliselt sellega, et nende energiaarved on kergesti mõistetavad, kui need, kes suudavad alati või tavaliselt oma arveid tasuda (75%-78%). Need rühmad (vastavalt 58 % ja 51 %) nõustuvad samuti väiksema tõenäosusega kui paremas finantsolukorras olevad rühmad (66 %), et nende energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse.

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta? % Kokku „Nõustun“

	Kui vajate abi või teavet, on lihtne oma energiatarnijaga ühendust võtta	Teie energiaarved on kergesti mõistetavad	Teie energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta	Teie energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse
EL 27	78	77	71	66
Vanus				
18-24	76	79	76	71
25-39	78	77	70	64
40-54	78	77	71	64
55+	79	77	71	66
Tööalane staatus				
Füüsilisest isikust ettevõtjad	77	76	67	63
Töötaja	79	78	73	66
Käsitööline	77	78	71	66
Ei tööta	79	77	70	66
Eluaseme staatus				
Ühepereelamu üürimine	77	81	72	71
Korteri üürimine	81	81	73	67
Ühepereelamu omamine	78	77	72	65
Korteri ülestõstmine	78	73	69	64
Finantsolukord				
Sa võid alati endale lubada energiaarvete tasumist.	79	78	72	66
Te muretsete, et suudate maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudate seda teha	76	75	69	66
Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	78	70	63	58
Sa ei suuda sageli oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	78	65	73	51

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

1.3. Tarbijakaitse energiasektoris

Ligikaudu kolmandik (32%) energiavaldkonna otsustajatest või vastanutest ei nõustu seisukohaga, et nende riigi energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või lahtiühendamise eest). Vaid veidi üle kuue vastaja kümnest (62%) nõustub väitega.

Peaaegu neli vastajat kümnest (38%) ei nõustu väitega, et „kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda“. Kümnest vastajast vaid veidi vähem kui kuus (58%) on selle väitega nõus.

Veidi üle kaheksa vastanu kümnest (82%) nõustub, et nad usaldaksid energiatarnijat rohkem, kui nad pühenduksid ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendile. Enam kui üks kümnest vastajast (13 %) ei nõustu selle seisukohaga.

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate / elektritarnija kohta?

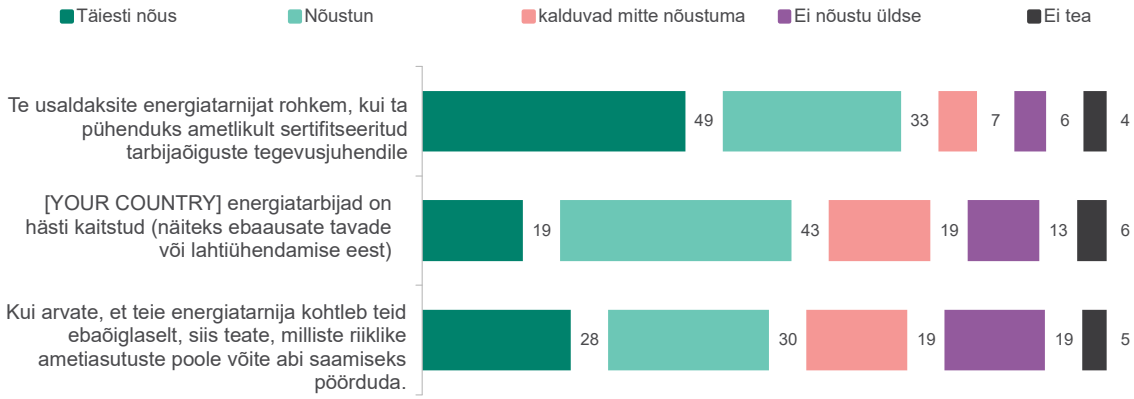

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Riikidevahelised erinevused

Liikmesriikide lõikes võib täheldada suuri erinevusi nende vastajate osakaalus, kes nõustuvad, et nende riigi energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või lahtiühendamise eest).

Vähem kui neli vastajat kümnest nõustub selle väitega Bulgaarias (31%), Kreekas (35%) ja Küprosel (38%). Teisest küljest nõustub selle seisukohaga ligikaudu üheksa vastajat kümnest Luksemburgis. Kõrgetasemelise kokkuleppega riigid on ka Iirimaa (80%), Madalmaad (79%), Austria (78%) ja Prantsusmaa (77%). [3]

Q3_1 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

[YOUR COUNTRY] energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või lahtiühendamise eest)

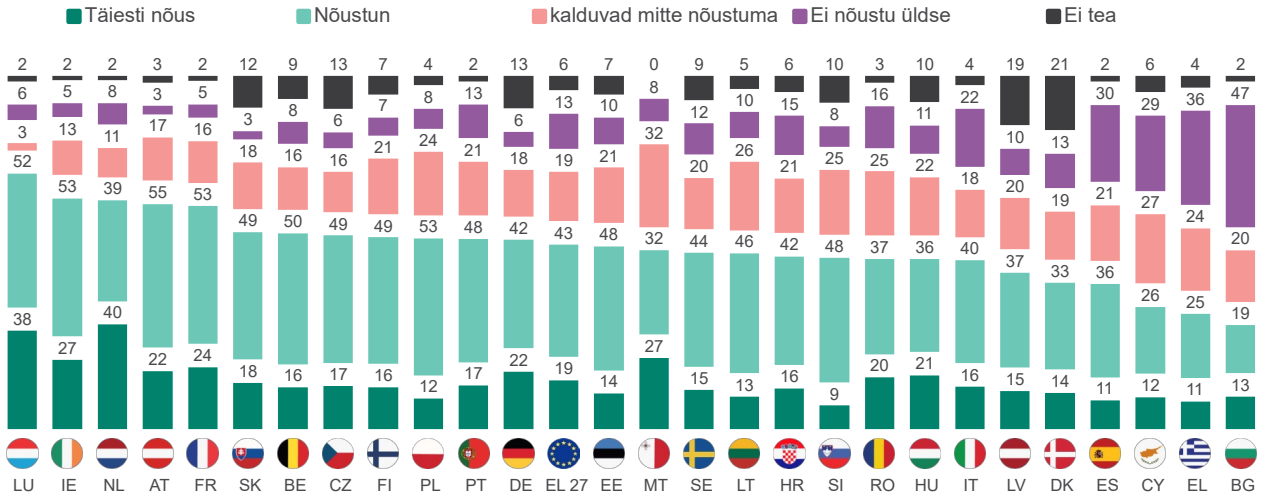

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

3 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Taanis (26%) ja Küprosel (26%) nõustub veidi üle neljandiku vastanutest, et „kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda“. Seevastu Luksemburgis jagab seda seisukohta veidi üle kaheksa vastanu kümnest (82%). Selle väitega nõustuv osakaal on suur ka Poolas (76 %), millele järgnevad Portugal (72 %), Rumeenia (71 %) ja Iirimaa (71 %).

Q3_2 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda.

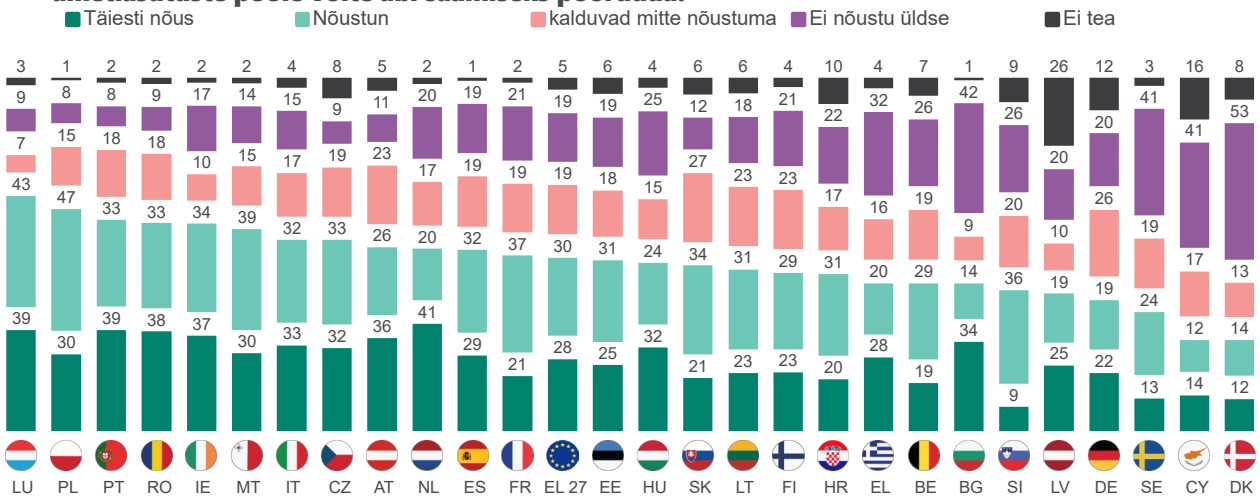

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Vähemalt kaks kolmandikku vastanutest kõigis liikmesriikides on nõus, et nad usaldaksid energiatarnijat rohkem, kui nad võtaksid kohustuse järgida ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendit. Väikseim osakaal, mis selle väitega nõustub, on Bulgaarias (66%), Taanis (71%) ja Saksamaal (72%), samas kui suurim osakaal on Itaalias (92%).

Q3_3 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate / elektritarnija kohta?

Te usaldaksite energiatarnijat rohkem, kui ta pühenduks ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendile

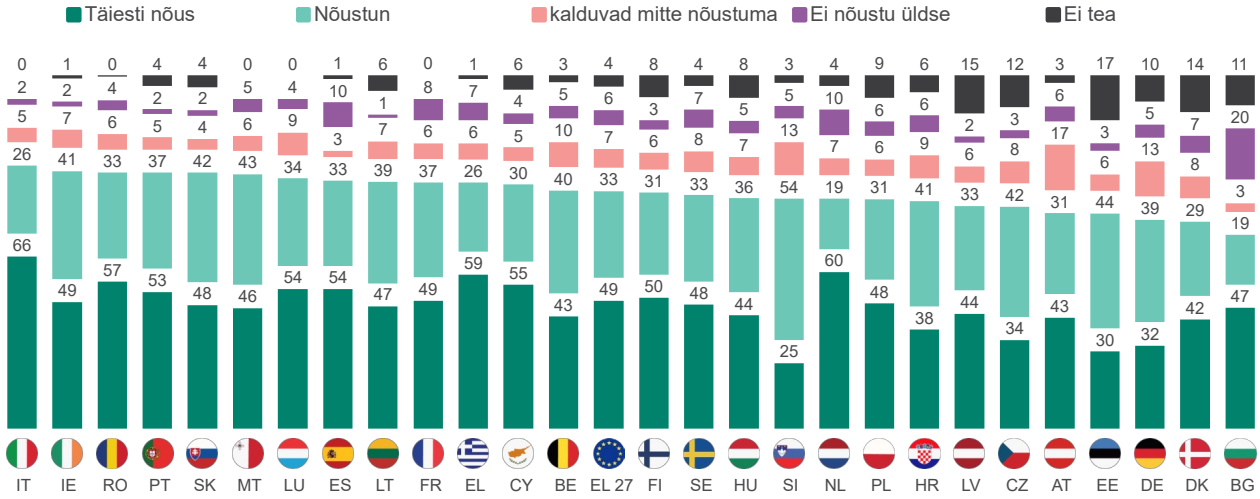

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

18–24-aastased vastajad (67%) nõustuvad suurema tõenäosusega kui 40–54-aastased (61%) või üle 55-aastased (62%) sellega, et nende riigi energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või võrgust lahtiühendamise eest).

Eluaseme staatus mõjutab ka arusaama tarbijakaitsest energiasektoris. Korterite omanikud nõustuvad suurema tõenäosusega kui üürileandjad järgmiste väidetega: „kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda“ (61% vs. 54%–55% neist, kes üürivad) ja „te usaldaksite energiatarnijat rohkem, kui nad kohustuksid järgima tarbijaõigusi käsitlevat ametlikult sertifitseeritud tegevusjuhist“ (85% vs. 80% neist, kes üürivad ühepereelamut). Seevastu korteriomanikud nõustuvad kõige väiksema tõenäosusega sellega, et nende riigi energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või lahtiühendamise eest) (59% vs. 62%–69% muudest rühmadest).

Vastajate rahalisest olukorrast rääkides nõustuvad need, kes saavad alati endale energiaarvete maksmist lubada, suurema tõenäosusega, et riigi tarbijad on hästi kaitstud, võrreldes nendega, kes muretsevad oma võime pärast arveid maksta, kuid tavaliselt suudavad seda teha (64% vs. 55%). Lisaks nõustuvad need, kes muretsevad, kuid tavaliselt suudavad maksta (53%), vähem tõenäoliselt kui need, kes saavad alati endale lubada energiaarvete maksmist (58%) ja need, kes mõnikord ei suuda maksta (65%), väitega, et „kui usute, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, olete teadlik, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda“.

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta? % Kokku „Nõustun“

	Te usaldaksite energiatarnijat rohkem, kui ta pühenduks ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendile	[YOUR COUNTRY] energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või lahtiühendamise eest)	Kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda.
EL 27	82	62	58
Vanus			
18-24	86	67	62
25-39	82	63	56
40-54	82	61	58
55+	82	62	57
Eluaseme staatus			
Ühepereelamu üürimine	80	69	54
Korteri üürimine	83	63	55
Ühepereelamu omamine	82	62	58
Korteri ülestõstmine	85	59	61
Finantsolukord			
Sa võid alati endale lubada energiaarvete tasumist.	82	64	58
Te muretsete, et suudate maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudate seda teha	85	55	53
Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	80	60	65
Sa ei suuda sageli oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	83	59	61

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

1.4. Energiaturu parandamist vajavad valdkonnad

Energiavaldkonna otsustajatelt küsiti valdkondade kohta, mida nende arvates on vaja parandada, et nende riigi energiaturg toimiks tarbijate jaoks paremini. Neil paluti anda kuni kaks vastust. Tuleb märkida, et Küprose ja Malta puhul ei lisatud energiaturgude spetsiifilise struktuuri tõttu varianti „lihtsam energiatarnijate vahetamine“.

Energiaturu kõige paremuselt kolmas parandamist vajav valdkond, mille valis 38 % vastanutest, on haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse. Sellele järgneb tähelepanelikult energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus (34 %) ning ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) suurem ärahoidmine (34 %), millest igaühe valib välja umbes kolmandik vastanutest.

Veidi vähem kui kolm vastajat kümnest (28 %) märkis, et parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks on valdkond, mis vajab kõige rohkem parandamist.

Ligikaudu kaks vastajat kümnest (21 %) märkis, et lihtsam energiatarnijate vahetamine on üks valdkondi, mida on kõige rohkem vaja parandada, et nende riigi energiaturg toimiks tarbijate jaoks paremini.

Q4 Et energiaturg [YOUR COUNTRY] tarbijate jaoks paremini toimiks, siis milliseid järgmistest valdkondadest on kõige rohkem vaja parandada? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

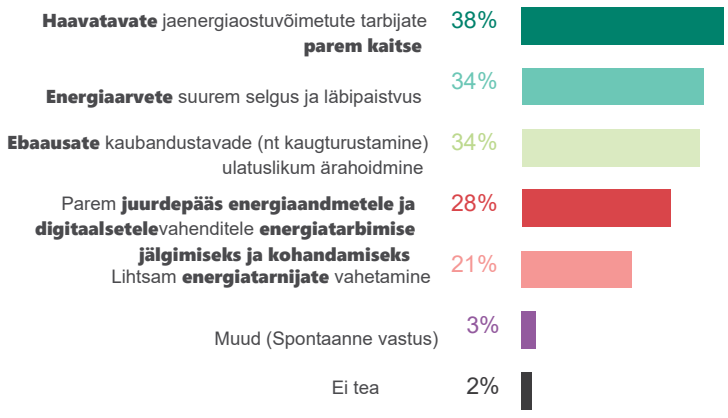

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Riikidevahelised erinevused

Liikmesriikide lõikes on energiaturu kõige sagedamini nimetatud parandamist vajavates valdkondades suuri erinevusi.

15 liikmesriigis on haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse parandamist vajava valdkonnana esikohal. Kõige suurem osa vastanutest valis selle valdkonna Küprosel (71 %), kellele järgnesid (vahemaa tagant) Rumeenia (55 %), Soome (52 %), Kreeka (51 %) ja Madalmaad (50 %). Seevastu Leedus jagab seda seisukohta umbes iga neljas vastaja (24%).

Kuues liikmesriigis on energiaturu parandamisel esikohal energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus: Portugal (45%), Ungari (43%), Saksamaa (41%), Poola (39%), Taani (39%) ja Austria (37%). Rohkem kui neli vastajat kümnest mainivad seda valdkonda ka Küprosel (49%), Rumeenias (48%), Kreekas (46%) ja Belgias (41%). Umbes kaks vastajat kümnest seevastu valisid selle vastuse Lätis (19%), Soomes (20%) ja Prantsusmaal (21%).

Sloveenias (40 %), Leedus (39 %), Prantsusmaal (38 %) ja Bulgaarias (36 %) on ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) suurem ärahoidmine energiaturu parandamist vajavate valdkondade loetelus esimesel kohal. Seda valdkonda mainitakse sageli ka Kreekas (44%), Belgias (42%) ja Slovakkias (42%). Võrdluseks märgib iga kuues vastaja (17%) seda Luksemburgis.

Malta (48 %) on ainus liikmesriik, kus vastajad kõige sagedamini teatavad, et parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks tuleks seada prioriteediks, et nende riigi energiaturg toimiks tarbijate jaoks paremini. Seevastu Bulgaarias (7 %) ja Madalmaades (8 %) jagab seda seisukohta vähem kui iga kümnes vastaja.

Kõige sagedamini mainitakse lihtsamat energiatarnijate vahetamist Iirimaal (36 %). Vähemalt kolm vastajat kümnest valib selle valdkonna ka Leedus (35%) ja Luksemburgis (30%). Taanis seevastu osutab sellele valdkonnale iga kümnes vastaja (10 %).

Q4 Et energiaturg [YOUR COUNTRY] tarbijate jaoks paremini toimiks, siis milliseid järgmistest valdkondadest on kõige rohkem vaja parandada? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse	Energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus	Ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) ulatuslikum ennetamine	Parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks	Lihtsam energiatarnijate vahetamine	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	38	34	34	28	21	3	2
BE	48	41	42	29	21	2	2
BG	27	24	36	7	22	9	2
CZ	47	30	37	28	19	5	4
DK	33	39	37	27	10	4	6
DE	27	41	25	35	22	6	5
EE	42	30	21	18	28	8	8
IE	27	26	22	32	36	2	3
EL	51	46	44	24	12	3	0
ES	42	32	37	33	15	2	0
FR	36	21	38	30	25	2	2
HR	43	30	29	28	19	3	5
IT	44	35	38	21	20	2	1
CY	71	49	24	41	-	0	0
LV	37	19	28	26	17	4	8
LT	24	23	39	34	35	1	4
LU	38	27	17	32	30	2	0
HU	38	43	30	25	21	3	5
MT	38	36	25	48	-	4	1
NL	50	34	38	8	16	1	0
AT	35	37	24	26	19	7	3
PL	27	39	29	29	24	1	0
PT	39	45	22	35	14	1	2
RO	55	48	27	31	25	1	0
SI	34	27	40	30	19	2	3
SK	49	26	42	35	21	2	2
FI	52	20	34	21	25	3	5
SE	37	26	33	32	24	4	3

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

18–24-aastased (32%) või 25–39-aastased (31%) vastajad teatavad suurema tõenäosusega kui vanemad (26%–28%), et parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks tuleks seada prioriteediks, et nende riigi energiaturg toimiks tarbijate jaoks paremini.

Korterite omanikud (36%) teatavad suurema tõenäosusega kui korterite üürijad (31%), et ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) suurem ärahoidmine on valdkond, mis vajab kõige rohkem parandamist.

Q4 Et energiaturg [YOUR COUNTRY] tarbijate jaoks paremini toimiks, siis milliseid järgmistest valdkondadest on kõige rohkem vaja parandada? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse	Energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus	Ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) ulatuslikum ennetamine	Parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks	Lihtsam energiatarnijate vahetamine	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	38	34	34	28	21	3	2
Vanus							
18-24	41	30	33	32	20	3	1
25-39	41	35	33	31	22	2	1
40-54	38	35	34	28	21	3	2
55+	36	34	34	26	20	3	3
Eluaseme staatus							
Ühepereelamu üürimine	37	33	33	29	21	2	3
Korteri üürimine	40	31	31	29	21	4	2
Ühepereelamu omamine	37	35	33	28	20	3	2
Korteri ülestõstmine	40	35	36	27	21	2	1

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

2. Energiatarbimine ja arvete esitamise tavad

2.1. Energiaarvete mõistmine

Kui neilt küsiti nende elektri- (ja gaasi)arvete osade kohta, mida neil on kõige raskem mõista, teatas üle kolmandiku (36%) energiavaldkonna otsustajatest või vastajatest, et neil on raske mõista energiataristu hooldamisega seotud makse ja tasusid.

Iga kuues vastaja nimetab energiaarvete kolme aspekti kõige raskemini mõistetavaks. Need on järgmised: iga tarbitava energiaühiku maksumus (16 %), makstava kogusumma arvutamine (16 %) ja lepingu kestus, ennetähtaegse lõpetamise tasud ning see, mis juhtub lepinguperioodi lõppedes (16 %).

4 protsenti mainib spontaanselt kõiki neid osi ja 3 protsenti, et nad ei loe oma energiaarveid.

Kolmandik vastanutest (33%) märkis, et nad mõistavad kõiki oma energiaarvete osi.

Millised elektri- ja gaasiarvete/elektriarvete osad (kui neid on) on Teie arvates kõige raskemini mõistetavad? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

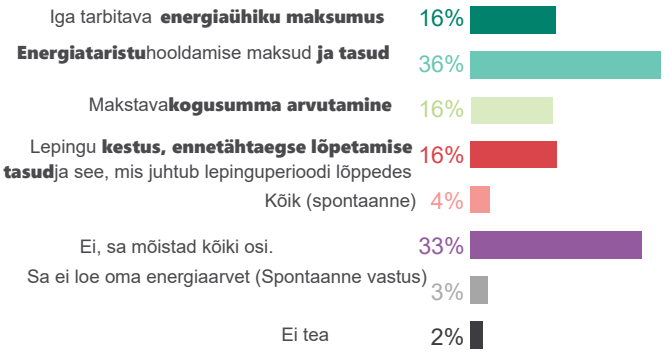

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Riikidevahelised erinevused

Kõigis liikmesriikides peale kolme on energiataristu hooldamisega seotud maksud ja tasud esimesel kohal, kui vastajatelt küsitakse nende elektri- (ja gaasi)arvete osade kohta, millest neil on kõige raskem aru saada. Suurim osa vastanutest märkis seda Itaalias (50 %), Küprosel (46 %) ja Kreekas (46 %). Väikseim osakaal on Maltal (12 %), Iirimaal (16 %) ja Bulgaarias (17 %).

Maltal (24%) mainisid vastajad kõige sagedamini iga tarbitud energiaühiku maksumust (koos makstava kogusumma arvutamisega). Umbes iga neljas vastaja teatas sellest ka Belgias (26%), Küprosel (25%) ja Rumeenias (25%). Seevastu Bulgaarias (6%), Lätis (6%), Soomes (6%), Eestis (9%) ja Leedus (9%) jagab seda seisukohta vähem kui üks kümnest vastajast.

Tasumisele kuuluva kogusumma arvutamisel on esikohal üks kõige raskemini mõistetavaid energiaarvete osi Rumeenias (43 %). Seevastu Lätis on 5% ja Soomes 7% vastanutest selle probleemiga hädas. Lepingu kestus, ennetähtaegse lõpetamise tasud ja see, mis juhtub, kui lepinguperiood lõpeb, on Iirimaal raskustes esimesel kohal (21%). Rohkem kui viiendik vastanutest teatas ka, et neil on raskusi energiaarvete selle osa mõistmisega Rumeenias (21%), Belgias (22%), Hispaanias (26%) ja Itaalias (27%). Seda seisukohta jagab neli protsenti Läti vastanutest.

Bulgaaria (17 %) paistab silma ainsa riigina, kus vastusevariant „kõik need“ on esikohal (koos energiataristu hooldamise maksude ja tasudega), kui küsitakse, milliseid energiaarvete osi on kõige raskem mõista. Selle vastuse andis ka 12 % Poola vastanutest.

Kahes liikmesriigis, Soomes (58%) ja Lätis (54%), märkis enamik vastanutest, et nad ei leia, et ükski neist arvete osadest oleks raskesti mõistetav ja et nad mõistaksid kõiki osi. Seevastu Itaalias on see arvamus vähem kui kahel vastajal kümnest (18 %).

Osa vastanutest (alates 0 %-st Luksemburgis kuni 11 %-ni Poolas) teatas, et nad ei loe oma energiaarveid.

Q6 Millised elektri- ja gaasiarvete osad (kui need on olemas) on Teie arvates kõige raskemini mõistetavad? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Iga tarbitava energiaühiku maksumus	Energiataristu hooldamise maksud ja tasud	Makstava kogusumma arvutamine	Lepingu kestus, ennetähtaegse lõpetamise tasud ja mis juhtub, kui lepinguperiod lõpeb	Kõik need (Spontaanne vastus)	Ei, sa mõistad kõiki osi.	Sa ei loe oma energiaarvet (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	16	36	16	16	4	33	3	2
BE	26	40	18	22	2	27	3	1
BG	6	17	16	7	17	35	10	0
CZ	17	36	16	15	2	37	2	2
DK	15	34	19	10	4	30	7	2
DE	19	30	16	13	3	37	2	5
EE	9	37	11	11	3	41	4	3
IE	12	16	16	21	5	41	6	4
EL	19	46	18	14	2	30	1	0
ES	15	31	16	26	4	32	1	3
FR	11	37	10	12	2	42	4	3
HR	15	30	18	9	3	38	4	3
IT	19	50	12	27	2	18	2	1
CY	25	46	21	10	3	28	5	1
LV	6	23	5	4	1	54	8	2
LT	9	25	16	16	1	48	2	2
LU	11	22	18	14	1	43	0	3
HU	18	38	21	5	5	34	4	1
MT	24	12	24	13	2	40	2	1
NL	10	34	20	15	2	37	2	2
AT	13	29	18	19	3	37	3	5
PL	18	38	10	9	12	28	11	0
PT	18	41	19	13	2	30	5	0
RO	25	41	43	21	1	26	1	1
SI	15	35	11	9	2	38	7	1
SK	22	30	23	12	0	40	4	1
FI	6	22	7	12	2	58	2	2
SE	14	41	10	16	1	39	1	1

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam roheline/punane lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Vastajatel, kes üürivad ühepereelamut, on suurema tõenäosusega kui maja või korteri omanikel raske mõista iga tarbitud energiaühiku maksumust (21% vs 16% teistest rühmadest). Teisest küljest on korteriomanikel kõige tõenäolisemalt raskusi energiataristu hooldamise maksude ja tasudega (42% vs. 34% muudest rühmadest) ning kõige väiksema tõenäosusega teatavad nad, et nad mõistavad kõiki osi (28% vs. 33%–36% muudest rühmadest).

Finantsolukord mõjutab ka tajutavaid raskusi energiaarvete mõistmisel. Vastajad, kes saavad alati maksta oma energiaarveid, on tõenäolisemad kui need, kes tavaliselt suudavad maksta, või need, kes mõnikord ei suuda maksta oma energiaarveid õigeaegselt, et mainida, et nad mõistavad kõiki energiaarvete osi (vastavalt 34 % vs. 29 % ja 25 %).

Q6 Millised elektri- ja gaasiarvete osad (kui need on olemas) on Teie arvates kõige raskemini mõistetavad? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Iga tarbitava energiaühiku maksumus	Energiataristu hooldamise maksud ja tasud	Makstava kogusumma arvutamine	Lepingu kestus, ennetähtaegse lõpetamise tasud ja mis juhtub, kui lepinguperiood lõpeb	Kõik need (Spontaanne vastus)	Ei, sa mõistad kõiki osi.	Sa ei loe oma energiaarvet (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	16	36	16	16	33	4	3	2
Eluaseme staatus								
Ühepereelamu üürimine	21	34	13	15	33	3	3	4
Korteri üürimine	16	34	14	16	34	3	3	3
Ühepereelamu omamine	16	34	16	15	36	4	3	2
Korteri ülestõstmine	16	42	16	19	28	4	4	1
Finantsolukord								
Sa võid alati endale lubada energiaarvete tasumist.	15	36	15	16	34	3	3	2
Te muretsete, et suudate maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudate seda teha	19	39	16	18	29	4	3	1
Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	22	38	15	15	25	6	8	2
Sa ei suuda sageli oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	27	49	25	18	27	2	1	0

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

2.2. Energiatarbimise jälgimine

Energiavaldkonna otsustajatelt küsiti ka nende energiatarbimise jälgimise sageduse kohta nii elektri kui ka gaasi puhul.

Veidi üle poole vastanutest (52%) teatas, et nad jälgivad oma elektritarbimist vähemalt kord kuus või sagedamini. Kolmandik vastanutest märkis, et nad jälgivad oma elektritarbimist „vähemalt kaks korda aastas“ (20 %) või „vähemalt kord aastas“ (14 %). Veidi rohkem kui üks kümnest vastajast märkis, et nad jälgivad oma elektritarbimist „vähem kui kord aastas“ (3 %) või „mitte kunagi“ (10 %).

Veidi alla poole vastanutest (45%), kes on ühendatud maagaasivõrku, märkis, et nad jälgivad oma gaasitarbimist vähemalt kord kuus või sagedamini.[4] Rohkem kui kolmandik vastanutest jälgib oma gaasitarbimist „vähemalt kaks korda aastas“ (21%) või „vähemalt kord aastas“ (17%). Teisest küljest mainib umbes iga seitsmes vastaja, et nad jälgivad seda „vähem kui kord aastas“ (3 %) või „mitte kunagi“ (12 %).

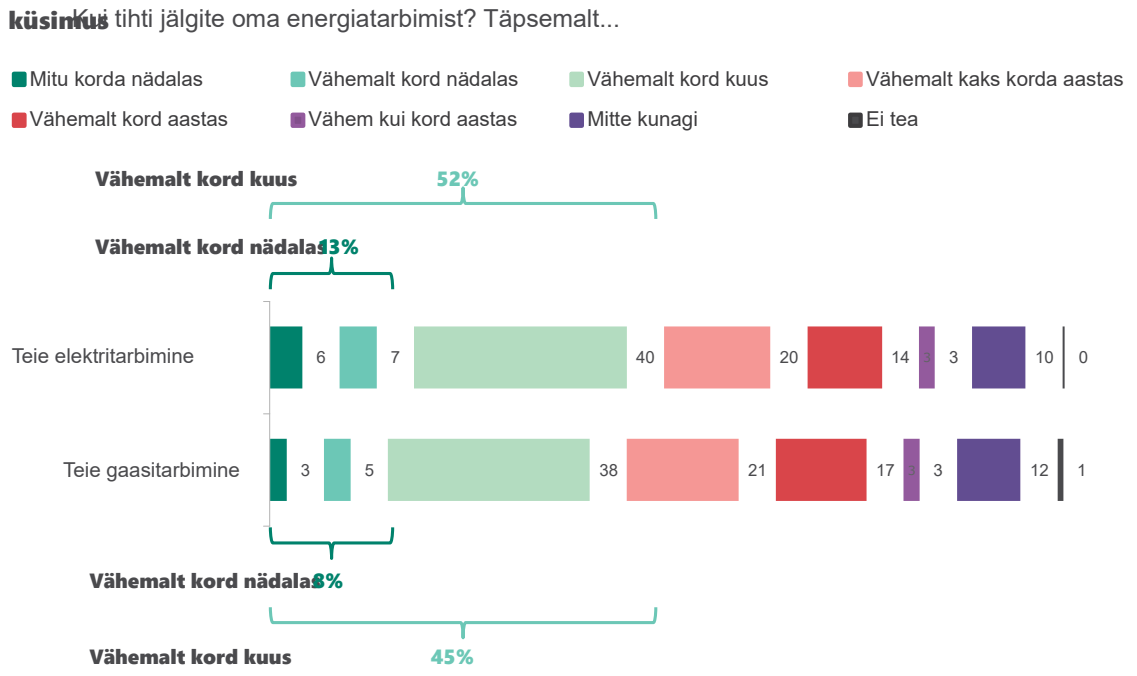

(%) Alus:n=18 250 – vastajad, kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (elekter) & Alus:n=7 720 – vastajad, kellel on ühendus maagaasivõrguga ja kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (gaas)

4 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Riikidevahelised erinevused

Elektritarbimise jälgimise sagedus on ELi liikmesriikides väga erinev. Vähemalt pooled vastanutest 18 liikmesriigis jälgivad oma elektritarbimist vähemalt kord kuus, esirinnas on Rumeenia (87%), Leedu (84%) ja Läti (81%). Seevastu Luksemburgis (27%) ja Poolas (29%) on igakuise jälgimise sagedus kõige väiksem.

Saksamaa (58%), Luksemburg (58%) ja Austria (51%) paistavad silma peamiselt iga-aastase või iga kahe aasta tagant toimuva jälgimise poolest, samas kui see sagedus on kõige vähem levinud Rumeenias (5%), Leedus (6%) ja Eestis (8%).

Nende osakaal, kes jälgivad elektritarbimist harvemini kui kord aastas või mitte kunagi, ulatub 6 %-st Saksamaal ja Ungaris 29 %-ni Bulgaarias.

Q5_1 Kui sageli jälgite oma energiatarbimist? Täpsemalt... **teie elektritarbimine**

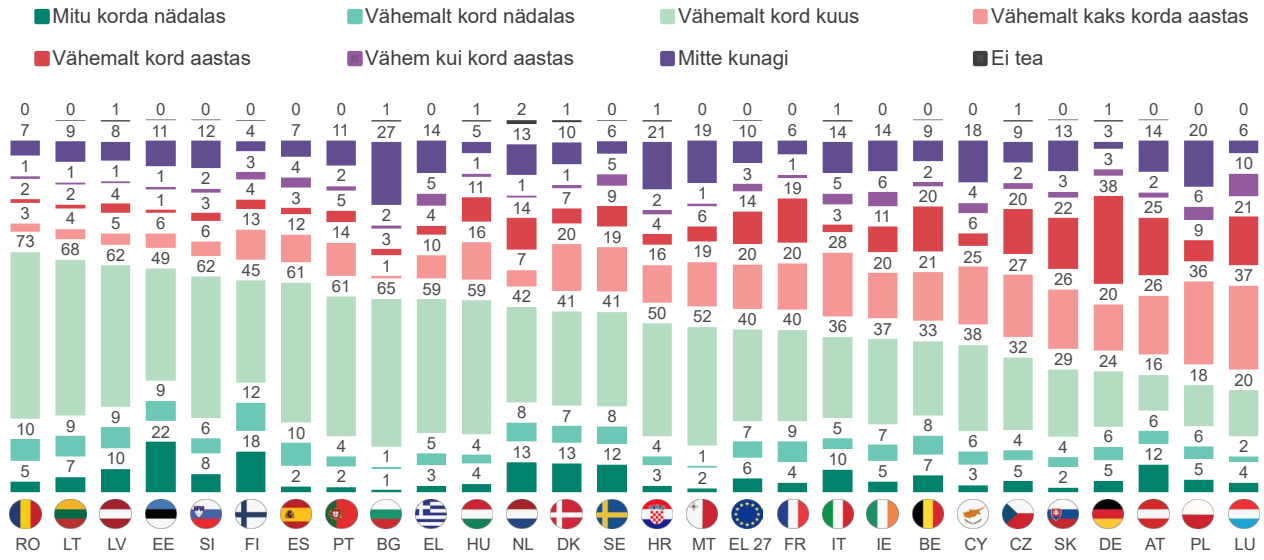

(%) Alus:n=18 250 - Vastajad, kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega

Gaasitarbimise jälgimise mustrid näitavad veelgi suuremaid erinevusi ELis. 13 liikmesriigis märkis vähemalt pool maagaasivõrku ühendatud vastajatest, et nad jälgivad oma gaasitarbimist vähemalt kord kuus. Rumeenia on 82 %ga esirinnas, talle järgnevad Leedu (77 %) ja Läti (76 %). Seevastu Rootsis (14%), Austrias (17%) ja Soomes (19%) on igakuist jälgimissagedust näitavate vastajate osakaal kõige väiksem.

Gaasitarbimise iga-aastane või kaheaastane jälgimine on kõige sagedasem Saksamaal (57%), Luksemburgis (55%), Tšehhis (52%), Slovakkias (52%) ja Austrias (50%). Seevastu nii Eestis kui ka Rumeenias teatas sellisest sagedusest 7%.

Eelkõige Rootsis (65%) ja Soomes (56%) jälgib enamus oma gaasitarbimist harvemini kui igal aastal või mitte kunagi, mis on teravas kontrastis Hispaania (7%) ja Portugaliga (9%).

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Energiatarbimise jälgimise sagedus ei erine eri sotsiaal- ja demograafiliste rühmade lõikes kuigi palju. Vastajad, kes omavad oma maja või korterit, jälgivad suurema tõenäosusega kui need, kes seda üürivad, vähemalt kord kuus oma elektritarbimist (55% vs. 48%) ja gaasitarbimist (48% vs. 42%).

Q5_2 Kui sageli jälgite oma energiatarbimist? Täpsemalt... **teie gaasitarbimine**

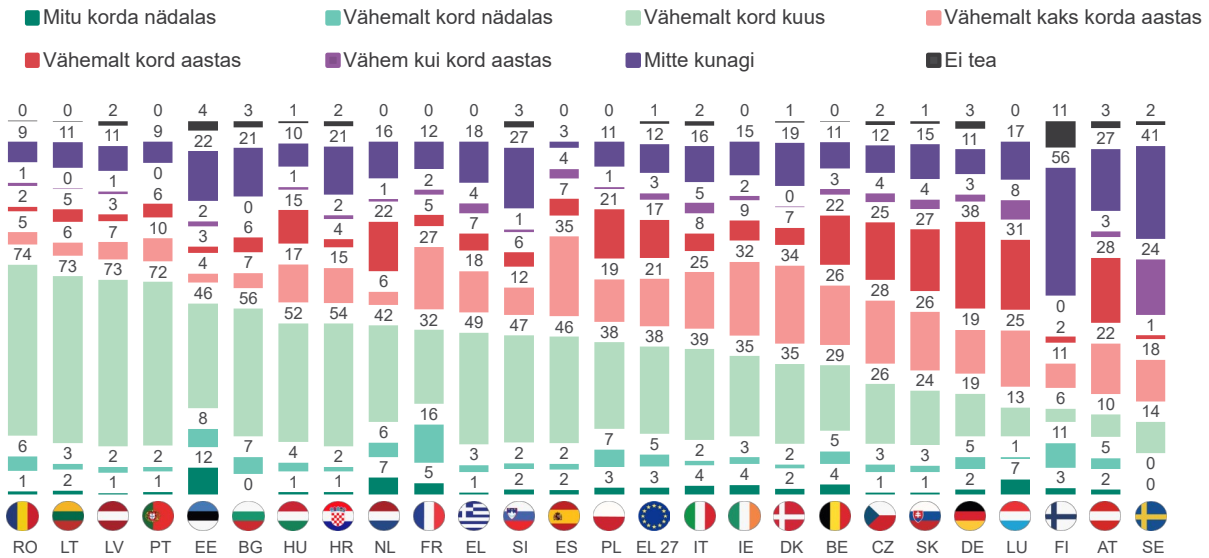

(%) Baas:n=7 720 – maagaasivõrguga liitunud ja oma majapidamises energiaalaste otsuste tegemisse kaasatud vastajad

Märkus: MT/CY ei esitanud küsimust

2.3. Energiatarbimiskäitumise muutusi mõjutavad tegurid

Energiavaldkonna otsustajatelt küsiti ka nende motivatsiooni kohta muuta oma energiatarbimiskäitumist kodus. Uuringus pakuti välja kolm konkreetset käitumise muudatust: kütte või kliimaseadmete kasutamise vähendamine, selliste seadmete nagu pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal ning nutiseadmete kasutamine seadme kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal.

Kõigi kolme kavandatud energiatarbimiskäitumise muutuse puhul teatas väike osa vastanutest (vahemikus 8–14 %), et nad ei soovi üldse oma harjumusi muuta. Kõigi kolme loetletud muudatuse peamiseks motivaatoriks on ainult või peamiselt majanduslikud põhjused, kusjuures 59–65 % vastanutest viitas majanduslikele põhjustele.[5]

Siiski viitab 20–24 % vastanutest peamiselt või ainult keskkonnaga seotud põhjustele, mis motiveerivad erinevaid käitumisviise.

Kütte- või kliimaseadmete kasutamise vähendamise motivatsiooni puhul on ülekaalus majanduslikud tegurid. Ligikaudu kaks kolmandikku (65 %) vastanutest viitas ainult või peamiselt majanduslikele põhjustele (28 % „ainult majanduslikele põhjustele“ ja 37 % „peamiselt majanduslikele põhjustele, mõnevõrra keskkonnaalastele põhjustele“). Peaaegu neljandiku vastanute peamine motivaator on keskkonnakaalutlused (15 % „peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel“ ja 10 % „ainult keskkonnaga seotud põhjustel“). Seevastu vähem kui üks kümnest vastajast (8 %) märkis, et nad ei muudaks oma käitumist selles suhtes.

Q11 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel?

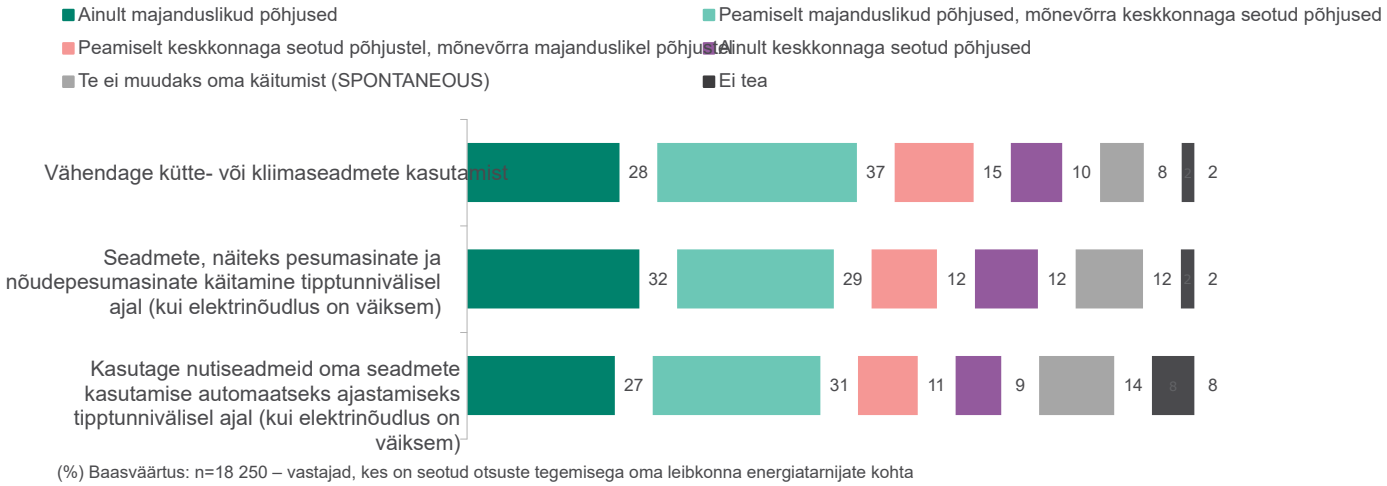

5 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Kaaludes selliste seadmete nagu pesumasinate ja nõudepesumasinate kasutamist tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem), on majanduslikud motivatsioonid taas tõusuteel. Kümnest vastajast umbes kuus (61 %) teatas ainult või peamiselt majanduslikest põhjustest selle võimaliku muutuse jaoks (32 % „ainult majanduslikud põhjused“ ja 29 % „peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused“). Keskkonnategurid on peamine põhjus 24 %-le vastanutest (12 % „peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel“ ja 12 % „ainult keskkonnaga seotud põhjustel“). Veidi rohkem kui üks kümnest (12%) väidab seevastu, et nad ei muudaks oma käitumist sel viisil.

Mis puudutab nutiseadmete kasutamist seadmete automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal, jääb muster sarnaseks. Käitumise muutumist mõjutavad peamiselt majanduslikud põhjused, mida nimetas enamik vastanutest (27 % „ainult majanduslikud põhjused“ ja 31 % „peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused“). Keskkonnakaalutlused on peamine tegur iga viienda (20 %) vastaja puhul (kellest 11 % ütleb „peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel“ ja 9 % „ainult keskkonnaga seotud põhjustel“). Veidi suurem rühm (14 %) märgib, et nad ei võtaks sellist käitumise muutust omaks.

Riikidevahelised erinevused

Kui välja arvata Saksamaa (44 %), viitab enamik liikmesriike kütte või kliimaseadmete kasutamise vähendamise peamise põhjusena ainult või peamiselt majanduslikele põhjustele. Suurima osakaaluga (87 %) on Poola, kellele järgneb Küpros (82 %). Kuigi majandustegurid on valdavad kõigis liikmesriikides, on keskkonnakaalutlustel oluline roll Saksamaal (39%) ja Maltal (38%). Lätis ei muudaks rohkem kui kaks vastajat kümnest (22%) oma käitumist.

Mis puudutab motivatsiooni käitada selliseid seadmeid nagu pesumasinad ja nõudepesumasinad tipptunnivälisel ajal, siis enamikus liikmesriikides on endiselt peamiseks tõukejõuks majanduslikud kaalutlused. Erandiks on ainult Saksamaa (38%), Ungari (45%) ja Madalmaad (46%), kus vähem kui pooled vastanutest viitavad ainult või peamiselt majanduslikele põhjustele. Majanduslikke põhjuseid eelistava enamusega riikide seas on taas esikohal Küpros (80 %), kellele järgnevad tihedalt Prantsusmaa (76 %) ja Iirimaa (76 %). Maltal (37%) ja Saksamaal (36%) on vastajate motiveerimisel taas oluline roll peamiselt või ainult keskkonnaga seotud põhjustel, samas kui üldiselt on need teisejärgulised. Läti on taas riik, kus suurim osa vastanutest (35%) ei muudaks oma käitumist.

Enamikus liikmesriikides on ka majanduslikud kaalutlused peamine motivaator nutiseadmete kasutamiseks seadmete kasutamise kavandamisel tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem). Küpros (78%) ja Prantsusmaa (75%) on taas esirinnas, kusjuures suurim osa vastanutest viitas ainult või peamiselt majanduslikele põhjustele. Seevastu Saksamaa (37%), Madalmaad (41%), Ungari (43%), Läti (47%) ja Austria (47%) paistavad silma eranditena, kus vähem kui pooled vastanutest eelistavad majanduslikke põhjuseid. Maltal (34 %), Madalmaades (34 %) ja Saksamaal (30 %) märkis vähemalt kolm vastajat kümnest, et nad on motiveeritud muutma seda käitumist üksnes või peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel. Eesti (35%) ja Läti (37%) paistavad silma riikidena, kus enam kui kolm vastajat kümnest ei muudaks oma käitumist.

Q11 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel?

	Vähendage kütte- või kliimaseadmete kasutamist		Seadmete, näiteks pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)		Kasutage nutiseadmeid oma seadmete kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)	
	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaalane ümberjaotamine ns	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaalane ümberjaotamine ns	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaalane ümberjaotamine ns
EL 27	65	24	61	24	59	20
BE	64	27	67	22	61	20
BG	66	23	59	17	58	21
CZ	71	18	72	14	66	12
DK	62	28	63	21	54	19
DE	44	39	38	36	37	30
EE	78	8	70	6	50	6
IE	62	31	76	18	56	20
EL	76	19	71	21	68	20
ES	74	21	68	20	68	14
FR	69	14	76	19	75	10
HR	58	24	62	16	54	18
IT	63	30	63	27	61	25
CY	82	10	80	11	78	10
LV	62	11	53	7	47	7
LT	65	23	67	16	71	15
LU	60	34	68	28	65	26
HU	61	30	45	33	43	28
MT	57	38	56	37	57	34
NL	60	28	46	34	41	34
AT	55	32	54	22	47	19
PL	87	10	63	15	60	9
PT	73	19	66	21	65	20
RO	74	20	69	24	71	22
SI	58	24	62	15	56	13
SK	71	20	67	17	64	18
FI	69	18	65	12	53	11
SE	62	30	61	26	58	24

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

25–39-aastased vastajad (26%) nimetavad (ainult või peamiselt) keskkonnaalaseid põhjusi kütte või kliimaseadmete kasutamise vähendamiseks suurema tõenäosusega kui 18–24-aastased või 40–54-aastased vastajad (vastavalt 21% ja 22%). Seevastu 18–24-aastased vastajad on suurema tõenäosusega majanduslikult motiveeritud kasutama seadmeid tipptunnivälisel ajal kui 25–39-aastased ja üle 55-aastased (vastavalt 67 % vs. 59 % ja 60 %).

Käsitöölised (71%) kalduvad olema majanduslikult motiveeritud vähendama kütte või kliimaseadmete kasutamist võrreldes füüsilisest isikust ettevõtjatega (64%).

Korteriomanikel (70%) on suurem tõenäosus kui teistes eluruumides (62%-64%) viidata majanduslikele põhjustele kütte või kliimaseadmete kasutamise vähendamiseks. Samuti näitavad need teiste rühmadega võrreldes suuremat kalduvust olla majanduslikult motiveeritud kasutama nutiseadmeid seadmete sõiduplaani koostamiseks tipptunnivälisel ajal (62% vs. 55%–58%).

Vastajad, kes muretsevad oma arvete tasumise võime pärast, on suurema tõenäosusega kui need, kes saavad alati arvete maksmist endale lubada, majanduslikult motiveeritud kaheks energiasäästukäitumiseks: seadmete töötamine tipptunnivälisel ajal (70 % vs. 60 %) ja nutiseadmete kasutamine seadmete tipptunnivälise kasutamise kavandamiseks (66 % vs. 58 %).

Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

	Vähendage kütte- või kliimaseadmete kasutamist		Seadmete, näiteks pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)		Kasutage nutiseadmeid oma seadmete kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)	
	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaga seotud põhjused	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaga seotud põhjused	Ainult või peamiselt majanduslikud põhjused	Ainult või peamiselt keskkonnaga seotud põhjused
EL 27	65	24	61	24	59	20
Vanus						
18-24	68	21	67	24	61	21
25-39	65	26	59	27	60	21
40-54	68	22	63	22	60	19
55+	63	25	60	24	56	19
Tööalane staatus						
Füüsilisest isikust ettevõtjad	64	25	59	25	57	22
Töötaja	66	26	61	25	59	20
Käsitööline	71	19	58	26	61	18
Ei tööta	65	23	63	22	59	18
Eluaseme staatus						
Ühepereelamu üürimine	62	23	62	21	56	20
Korteri üürimine	64	25	60	26	55	23
Ühepereelamu omamine	64	25	60	24	58	20
Korteri ülestõstmine	70	23	63	22	62	17
Finantsolukord						
Sa võid alati endale lubada energiaarvete tasumist.	64	25	60	25	58	20
Te muretsete, et suudate maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudate seda teha	71	20	70	19	66	15
Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	77	14	66	16	61	15
Sa ei suuda sageli oma energiaarveid õigeaegselt tasuda	73	19	68	21	59	21

(%) Baasväärtus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

3. Teenuseosutaja valimine ja vahetamine

3.1. Olulised tegurid energiatarnija valimisel

Seejärel küsiti energiavaldkonna otsustajatelt energiatarnija valimisel oluliste tegurite (lisaks hinnale) kohta. Selles jaos eristatakse vastajaid, kes vahetasid teenuseosutajat viimase kolme aasta jooksul, ja vastajaid, kes ei vahetanud teenuseosutajat selle ajavahemiku jooksul. (Üleminekumäärasid käsitletakse punktis 3.2.)

Eelkõige on tegurite järjestus ühtlane nii nende puhul, kes vahetasid energiatarnijaid, kui ka nende puhul, kes ei vahetanud energiatarnijaid viimase kolme aasta jooksul.

Teenuse kvaliteet on esikohal, selle valib üle kolmandiku vahetajatest (36%) ja üle poole mittevahetajatest (52%).

Järgneb teenuseosutaja maine, mille on valinud vähemalt üks kolmandik mõlema rühma vastajatest (34% vahetajate puhul, 38% mittevahetajate puhul).

Säästvad energiaallikad teenusepakkujate hulgas on olulised vähem kui kolmele vastajale kümnest mõlemast rühmast (27 % vahetajate ja 28 % mittevahetajate puhul).

Lepingu kestust peab oluliseks teguriks rohkem kui viiendik mõlema rühma vastanutest (vastavalt 23 % ja 21 %).

Mõlema rühma väiksem osakaal osutab sellele, kui oluline on, et energiatarnijat omataks või juhitaks kohalikul tasandil (vastavalt 14 % ja 20 % vahetajatest ja mittevahetajatest); äriühingu era- või riigiosalus (vastavalt 8 % ja 15 %); või mis tahes muu tegur (vastavalt 13 % ja 7 %).

Q10 Kui vahetasite viimati energiatarnijaid, siis millised tegurid peale hinna olid teie valikul kõige olulisemad?

Kui vahetaksite lisaks hinnale energiatarnijat, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem?
Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

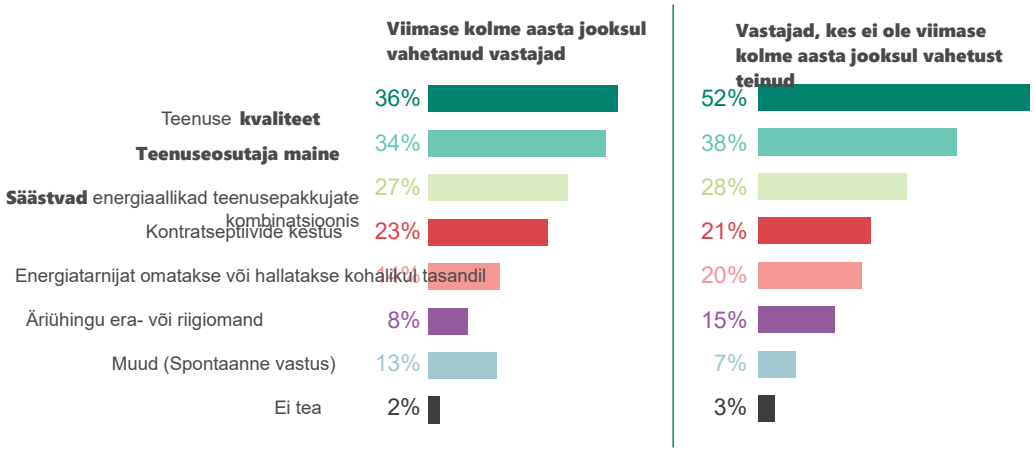

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes vahetasid teenust viimase kolme aasta jooksul / n=11 547 – Vastajad, kes ei vahetanud teenust viimase kolme aasta jooksul

Riikidevahelised erinevused

Peaaegu igas liikmesriigis on vastajatest, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetanud, suurim osa vastajatest märkinud energiatarnija valimisel olulise tegurina (lisaks hinnale) teenuse kvaliteeti. Seda tegurit nimetab 39 % mittevahetajatest Taanis ja 78 % Maltal. Teenuse kvaliteet on oluline tegur ka vastajate jaoks, kes on viimase kolme aasta jooksul teenuseosutajat vahetanud, olles esikohal 14 liikmesriigis. Selle teguri valinud vahetajate osakaal on suurim Rumeenias (58%), Portugalis (55%), Slovakkias (55%) ja Tšehhis (54%).

Viies liikmesriigis on teenuseosutaja maine teenuseosutajate seas kõige olulisem tegur; see kehtib Tšehhi (55%), Madalmaade (53%), Bulgaaria (43%), Taani (34%) ja Läti (28%) kohta. See põhjus on aga oluline ka vahetajate jaoks Rumeenias (54%) ja Slovakkias (49%). Mittevahetajate hulgas on see kõrgeim tegur Poolas (54%) ja Madalmaades (48% koos teenuse kvaliteediga).

Säästvaid energiaallikaid teenusepakkujate hulgas mainib olulise tegurina 46 % vahetajatest Belgias, 37 % Rootsis ja 35 % Austrias – nendes liikmesriikides nimetatakse seda tegurit kõige rohkem. Mittelülitajatest nimetavad seda tegurit peamiselt Rootsi (50%) ja Taani (41%).

Q10a Kui vahetasite viimati energiatarnijaid, siis millised tegurid olid teie valikul hinna kõrval kõige olulisemad? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosuta ja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakku jate kombinatsioo nis	Lepingu kestus	Energiatarnija t omatakse või hallatakse kohalikul tasandil	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	36	34	27	23	14	8	13	2
BE	44	42	46	27	12	7	12	6
BG	28	43	15	30	10	0	20	0
CZ	54	55	14	31	12	5	9	3
DK	28	34	23	9	8	5	30	7
DE	40	28	33	35	21	13	7	4
EE	29	28	13	23	7	11	21	10
IE	33	28	21	31	13	6	14	2
EL	37	33	16	18	4	14	16	8
ES	37	33	14	12	14	6	13	0
FR	31	28	25	21	7	15	34	0
HR	33	14	10	9	20	7	29	8
IT	35	34	27	16	13	1	16	3
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	27	28	13	22	5	4	22	3
LT	36	35	20	36	6	19	9	6
LU	35	33	21	12	23	17	0	0
HU	25	8	25	13	7	15	34	10
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	53	35	35	14	2	0	0
AT	16	30	35	20	21	5	17	1
PL	48	41	32	24	6	3	2	1
PT	55	24	33	24	13	8	0	2
RO	58	54	25	30	20	27	7	2
SI	40	20	18	11	8	5	19	8
SK	55	49	26	19	7	10	11	2
FI	19	26	30	32	15	5	11	7
SE	22	23	37	21	16	4	18	3

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Q10b Kui vahetaksite lisaks hinnale ka energiatarnijat, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosutaja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakkujate kombinatsioonis	Lepingu kestus	Energiatarnijat omatakse või hallatakse kohalikul tasandil	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	52	38	28	21	20	15	7	3
BE	70	53	47	33	20	10	3	5
BG	60	34	5	9	12	7	4	2
CZ	60	53	20	27	9	12	5	5
DK	39	38	41	11	16	11	11	5
DE	48	28	32	27	34	15	9	6
EE	55	37	16	19	15	12	8	8
IE	46	34	15	20	19	13	6	3
EL	47	29	20	13	12	27	5	7
ES	52	42	25	23	9	30	0	0
FR	44	36	27	19	26	12	16	0
HR	55	20	31	10	12	8	6	9
IT	54	36	37	19	20	13	4	4
CY	71	38	44	25	20	23	4	1
LV	40	34	14	20	6	14	9	10
LT	51	44	18	25	8	23	6	1
LU	52	51	30	9	42	24	0	2
HU	62	17	28	12	14	25	6	6
MT	78	37	45	8	30	16	1	0
NL	48	48	27	3	11	15	0	1
AT	45	30	35	21	29	13	4	2
PL	50	54	19	29	12	7	8	0
PT	65	13	38	15	6	14	4	1
RO	74	48	31	36	22	17	3	2
SI	57	16	22	15	10	6	11	6
SK	71	52	39	21	16	17	5	3
FI	40	37	31	19	33	8	4	4
SE	42	27	50	18	29	8	5	2

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Vastanutest, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud energiatarnijaid, seavad naised (39%) oma otsustusprotsessis teenuse kvaliteedi suurema tõenäosusega esikohale kui mehed (33%).

Q10a Kui vahetasite viimati energiatarnijaid, siis millised tegurid olid teie valikul hinna kõrval kõige olulisemad? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosuta ja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakkujate kombinatsioonis	Lepingu kestus	Energiatarnijat omatakse või hallatakse kohalikul tasandil	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	36	34	27	23	14	8	13	2
Sugu								
Meessoost	33	34	27	22	13	9	13	2
Naissoost	39	34	26	24	15	6	13	2

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Nende puhul, kes ei ole hiljuti teenuseosutajat vahetanud, rõhutavad üle 55-aastased vastajad (49%) teenuse kvaliteedi tähtsust vähem kui 25–54-aastased (55%–56%). Teisest küljest pööravad 18–24-aastased nooremad mittelülitid (33%) säästvatele energiaallikatele pakkuja valikus rohkem tähelepanu kui 55-aastased ja vanemad (27%). Lisaks peavad 25–39-aastased mittevahetajad (26%) lepingu kestust suurema tõenäosusega oluliseks teguriks kui teised vanuserühmad (16%–21%).

Mittevahetajate hulgas on need, kes ei tööta (25 %), vähem tõenäolised kui töötajad või füüsilisest isikust ettevõtjad (mõlema puhul 31 %), et nad seavad võimaliku ülemineku kaalumisel tarnija valikus esikohale säästvad energiaallikad.

Q10b Kui vahetaksite lisaks hinnale ka energiatarnijat, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosutaja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakkujate kombinatsioonis	Lepingu kestus	Energiatarnijat omatakse või hallatakse kohalikul tasandil	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	52	38	28	21	20	15	7	3
Vanus								
18-24	53	44	33	16	16	13	9	1
25-39	56	39	29	26	20	14	6	1
40-54	55	39	30	21	19	15	6	2
55+	49	36	27	21	21	15	8	3
Tööalane staatus								
Füüsilisest isikust ettevõtjad	50	35	31	20	20	15	6	3
Töötaja	54	38	31	22	22	15	7	2
Käsitööline	52	39	30	23	21	14	6	2
Ei tööta	51	39	25	22	18	15	8	3

(%) Baasväärtus: n=n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

3.2. Tarbijate käitumine tarnija vahetamisel

Energiavaldkonna otsustajatelt küsiti nende varasema elektri- ja gaasitarnija vahetamise kohta, kuigi Küprosel ja Maltal seda küsimust nende energiaturgude spetsiifilise struktuuri tõttu ei tõstatatud.

Vähem kui neli vastajat kümnest (38%)

märkida, et nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elektritarnijaid. Umbes neljandik vastanutest (24%) teatas, et vahetas oma elektritarnijat kolm kuni kümme aastat tagasi. Umbes üks kümnest vastajast (11%) mainib, et on seda teinud rohkem kui kümme aastat tagasi, ning üks neljandik (25%) vastanutest ei ole kunagi oma elektritarnijat vahetanud.

Maagaasivõrguga ühendatud vastajatelt küsiti ka nende gaasitarnija vahetamise käitumise kohta. Kolmandik (33%) sellest rühmast märgib, et on viimase kolme aasta jooksul vahetanud. Umbes üks neljandik (26%) sellest rühmast mainib, et vahetas oma gaasitarnijat kolm kuni kümme aastat tagasi. Veidi rohkem kui üks kümnest (12%) vastajast märkis, et vahetas seda rohkem kui kümme aastat tagasi. Sarnaselt elektritarnija vahetamisega teatas umbes neljandik (26 %) vastanutest, et nad ei ole kunagi gaasitarnijaid vahetanud.

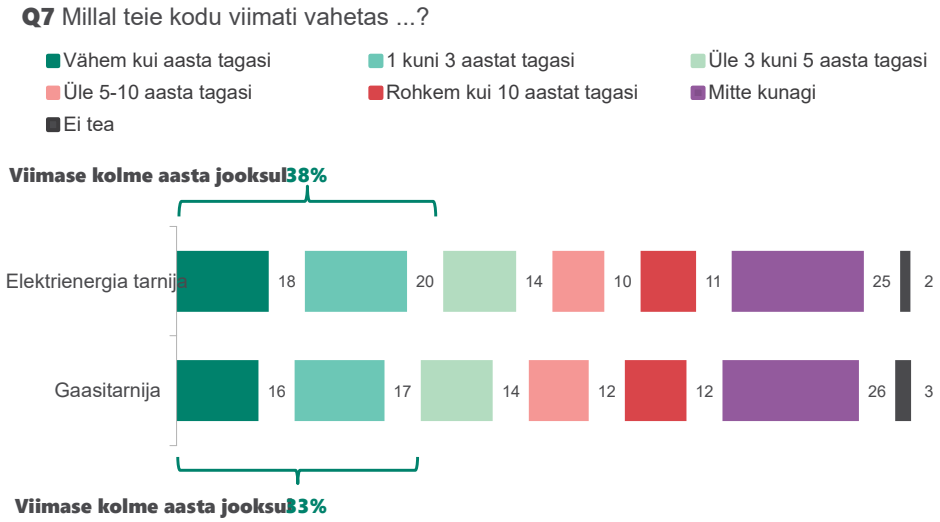

(%) Alus:n=18 250 – vastajad, kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (elekter) & Alus:n=7 720 – vastajad, kellel on ühendus maagaasivõrguga ja kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (gaas)

Riikidevahelised erinevused

Nende vastajate osakaal, kes märkisid, et nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud oma elektritarnijat, ulatub 2 %-st Bulgaarias 59 %-ni Soomes. [6] Lisaks Soomele on veel kolm liikmesriiki, kus üle poole vastanutest on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elektritarnijat: Itaalia (56%), Hispaania (55%) ja Iirimaa (52%).

Samuti on liikmesriigiti väga erinev nende (gaasivõrguga ühendatud) vastajate osakaal, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud oma gaasitarnijat – 5 %-lt Ungaris 58 %-le Iirimaal.

Q7_1 Millal teie leibkond viimati vahetas ...? **Elektrienergia tarnija**

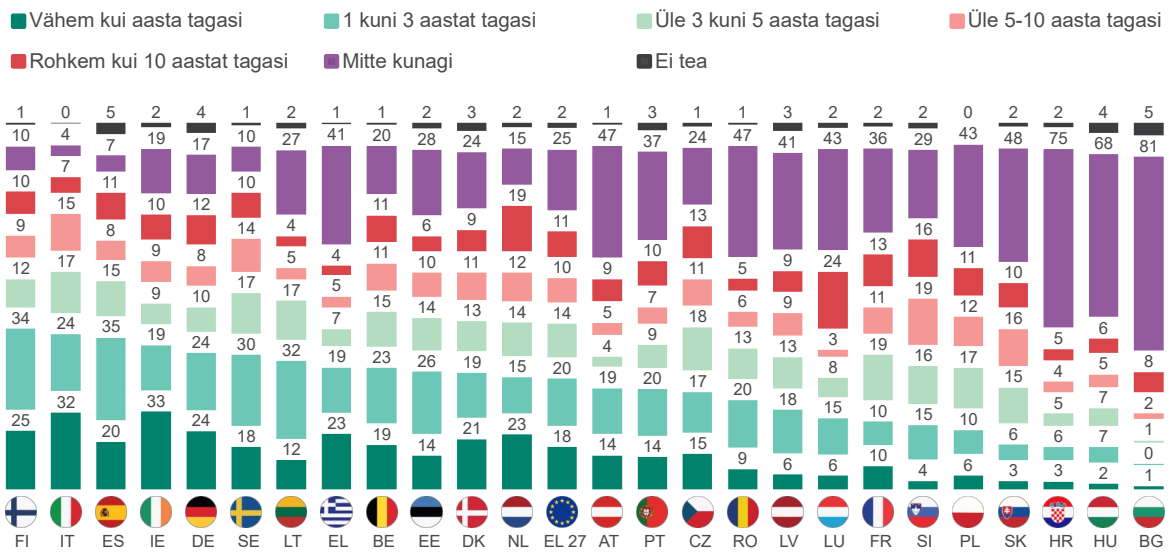

(%) Alus:n=18 250 - Vastajad, kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega

Q7_2 Millal teie leibkond viimati vahetas ...? **Gaasitarnija**

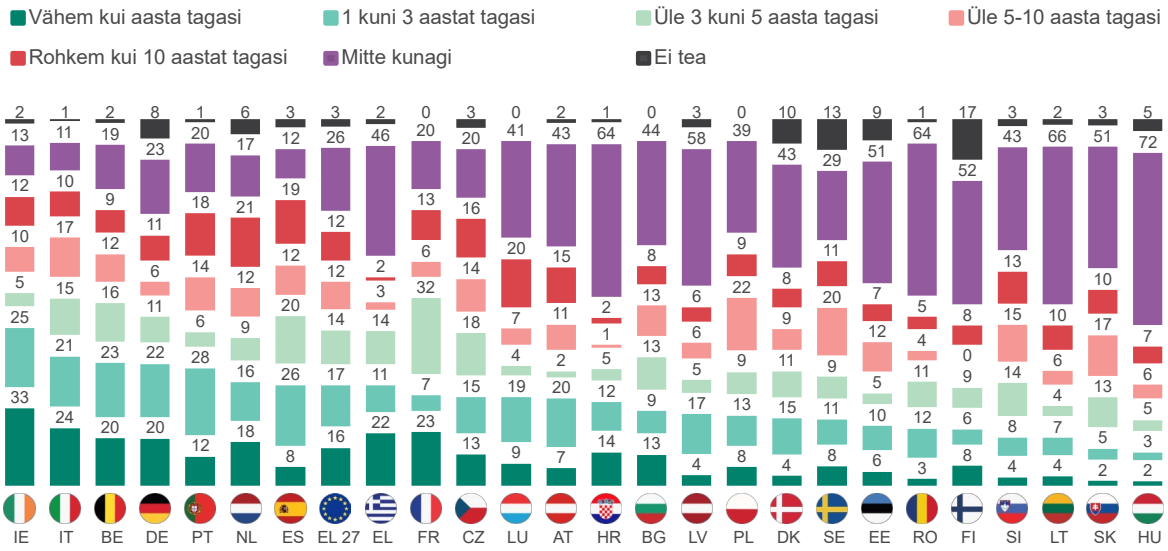

(%) Baas:n=7 720 – maagaasivõrguga liitunud ja oma majapidamises energiaalaste otsuste tegemisse kaasatud vastajad

6 Ümardamise tõttu ei moodusta diagrammides näidatud eraldi vastusevariantide protsendid alati täpselt tekstis nimetatud kogusummasid.

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

55-aastased ja vanemad vastajad (27%) teatasid suurema tõenäosusega, et nad ei ole kunagi elektritarnijat vahetanud, võrreldes nooremate vanuserühmadega (21% 18–24-aastastest ja 24% 25–39-aastastest). Sarnast mustrit täheldatakse gaasitarnijate puhul, kus üle 55-aastaste vanuserühmas on tõenäolisem, et 18–24-aastased teatavad, et nad ei ole kunagi tarnijat vahetanud (28% vs. 20%). See vanem rühm (34%) on viimase kolme aasta jooksul samuti vähem tõenäoliselt vahetanud elektritarnijaid kui 25–39-aastased (43%) ja 40–54-aastased (38%).

Oma osa on ka eluaseme staatusel, kusjuures üürnikel on suurem kalduvus hiljuti pakkujaid vahetada. Viimase kolme aasta jooksul on nad omanikest suurema tõenäosusega vahetanud elektritarnijaid (43% vs. 36%) ja gaasitarnijaid (39% vs. 31%).

Q7 Millal teie kodu viimati vahetas ...?

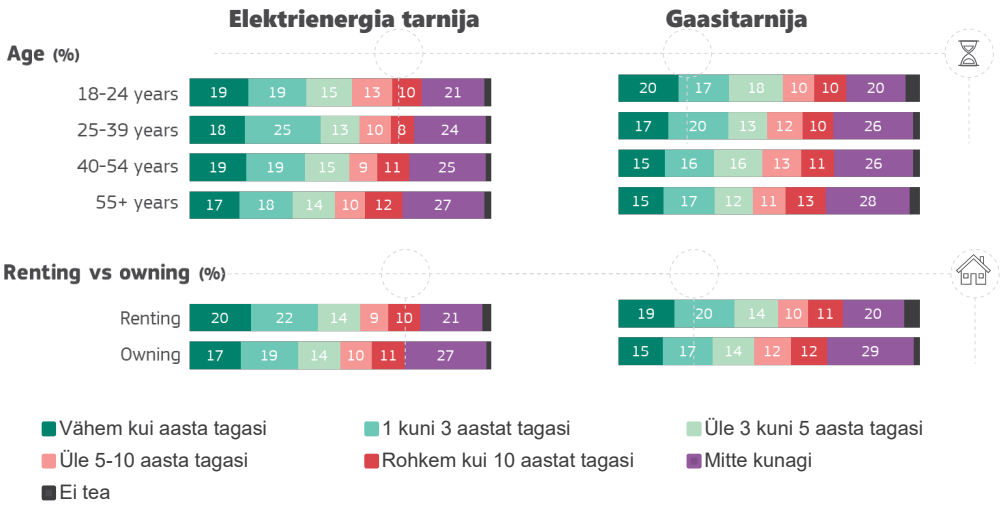

(%) Alus:n=18 250 – vastajad, kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (elekter) & Alus:n=7 720 – vastajad, kellel on ühendus maagaasivõrguga ja kes on seotud oma leibkonna energiaotsustega (gaas)

3.3. Vahetamise põhjused

Energiavaldkonna otsustajatelt, kes vahetasid viimase kolme aasta jooksul energiatarnijaid, küsiti nende viimase otsuse peamiste põhjuste kohta.

Ligikaudu kaks kolmandikku (68%) sellesse rühma kuuluvatest vastajatest märkis, et nad vahetasid, sest nad leidsid parema hinnaga pakkumise.

Muudest vahetamise põhjustest teatas väiksem osa vastanutest: kolimismaja (18%); soovitused perekonnalt, sõpradelt või kolleegidelt (13%); keskkonnasõbralikuma energiatarnija poole püüdlemine (11 %); kellel on olnud probleeme arvete esitamisega (10 %); halb klienditeenindus (8 %); temaga on ühendust võtnud mõni teine energiatarnija (7 %); saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine (5 %).

Ligikaudu üks kümnest vastajast (9 %) mainib „muid“ põhjuseid.

Riikidevahelised erinevused

Kõigis liikmesriikides peale kahe on seda teinud suurim osa vahetajatest, sest nad leidsid parema hinnaga pakkumise. Lisaks nimetab seda põhjust 23 liikmesriigis vähemalt pool vastanutest (50 %-lt Slovakkias 85 %-le Portugalis).

Ungaris on suurim osa vastanutest (43%) vahetanud pärast kolimist energiatarnijaid[7]. Horvaatias on „muud“ põhjused esikohal ja neid nimetab 29 % vastanutest.

Q9a Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

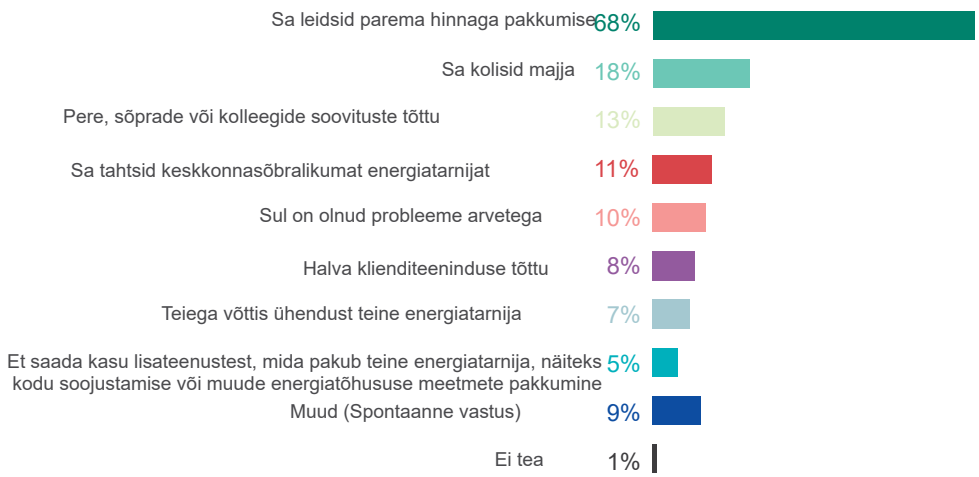

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

7 Selle arvu tõlgendamisel tuleks olla ettevaatlik, kuna alus on väike (<100 vastajat).

Q9a Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Sa leidsid parema hinnaga pakkumise	Sa kolisid majja	Pere, sõprade või kolleegide soovituste tõttu	Sa tahtsid keskkonnasõbralikumat energiatarnijat	Sul on olnud probleeme arvetega	Halva klienditeeninduse tõttu	Teiega võttis ühendust teine energiatarnija	Et saada kasu lisateenustest, mida teine energiatarnija pakub, näiteks kodusoojustuse või muu energia pakkumine	Muud (Spontaanne vastus)
EL 27	68	18	13	11	10	8	7	5	9
BE	72	25	14	32	14	14	11	7	6
BG	69	14	10	4	26	3	4	20	0
CZ	68	17	14	5	5	9	16	6	13
DK	41	26	9	8	6	13	5	11	18
DE	64	15	8	22	4	7	4	7	9
EE	66	20	10	6	2	3	7	4	12
IE	83	6	14	16	7	8	8	9	0
EL	67	14	18	3	27	20	19	3	2
ES	72	15	12	6	15	4	8	2	0
FR	75	14	10	4	11	7	2	4	19
HR	26	18	15	7	5	6	15	3	29
IT	63	17	17	5	11	5	6	2	15
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	67	18	7	4	2	1	12	5	8
LT	59	14	21	14	5	6	8	6	11
LU	55	16	11	21	4	5	14	1	10
HU	9	43	13	1	2	3	21	1	20
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	69	28	14	12	6	17	4	12	12
AT	75	12	10	22	8	6	2	4	9
PL	77	25	12	11	13	9	5	1	2
PT	85	30	24	7	5	11	12	8	0
RO	69	22	34	16	23	20	21	8	7
SI	62	10	25	9	0	4	6	10	11
SK	50	27	9	20	13	9	13	11	10
FI	72	23	3	13	2	5	8	4	8
SE	55	26	10	17	4	4	10	7	9

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Tõenäosus, et teenuseosutaja vahetamise peamise põhjusena viidatakse paremale hinnapakkumisele, suureneb koos vanusega: 57 %-lt 18–24aastastest kuni 70 %-ni 40aastastest ja vanematest. Seevastu kolimine kui põhjus väheneb vanusega, 26%-lt 18-24-aastastest kuni 13%-ni 55+-aastastest. Kõige noorem vanuserühm (18–24aastased) nimetab ülemineku peamise põhjusena tõenäoliselt ka arvelduspro bleeme (15% vs 9%–10% teistest vanuserühmadest).

Võrreldes teiste kutsealade rühmade vastajatega mainivad füüsilise töö tegijad tarnija vahetamise peamise põhjusena väiksema tõenäosusega parema hinnapakkumise leidmist (58% vs. 68%–69% muudest kutsealade rühmadest).

Oma osa on ka eluaseme staatusel: majaomanikud on paremate hinnapakkumiste tõttu suurema tõenäosusega kui üürnikud (70% vs. 62%) ja kolivate majade tõttu väiksema tõenäosusega (16% vs. 24%).

Q9a Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Sa leidsid parema hinnaga pakkumise	Sa kolisid majja	Pere, sõprade või kolleegide soovituste tõttu	Sa tahtsid keskkonnasõbralikumat energiatarnijat	Sul on olnud probleeme arvetega	Halva klienditeeninduse tõttu	Teiega võttis ühendust teine energiatarnija	Et saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine	Muud (Spontaanne vastus)
EL 27	68	18	13	11	10	8	7	5	
Vanus									
18-24	57	26	15	5	15	9	4	5	
25-39	65	23	15	14	9	9	6	6	
40-54	70	18	13	10	9	8	6	4	
55+	70	13	12	12	10	7	8	4	
Amet									
Füüsilisest isikust ettevõtjad	69	17	12	14	10	10	8	3	
Töötaja	68	19	14	12	9	8	7	6	
Käsitööline	58	25	13	7	18	4	10	2	
Ei tööta	69	16	14	10	10	7	7	4	
Eluaseme staatus									
Üürimine	62	24	13	12	10	9	4	5	
Omandiõigus	70	16	13	11	10	7	8	5	

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastes otsustesse)

3.4. Põhjused mitte vahetada

Energiavaldkonna otsustajatelt, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul energiatarnijaid vahetanud, küsiti peamiste põhjuste kohta, miks nad ei saanud sel ajavahemikul energiatarnijaid vahetada. Seda küsimust ei esitatud Küprosel ja Maltal nende energiaturgude spetsiifilise struktuuri tõttu.

Veidi üle poole (52%) sellesse rühma kuuluvatest vastajatest märkis, et nad ei vahetanud, sest nad on rahul oma praeguse energiatarnija usaldusväärsuse, teenuse ja hinnaga.

Ligikaudu üks neljast vastajast (26%) vastas, et nende arvates ei ole energiatarnijate vahel mingit erinevust, et muuta vahetamine tasuvaks.

Järgmised kolm põhjust nimetab iga kümnes vastaja: raskused eri energiatarnijate pakkumiste võrdlemisel (15 %); arusaam, et teenuseosutaja vahetamine on liiga keeruline või aeganõudev (13 %), ning mure teenuseosutaja vahetamisest tulenevate katkestuste või tehniliste raskuste pärast (10 %).

Väiksemad aktsiad (alla 10 %) mainivad muid vahetust takistavaid tõkkeid, nimelt: ta on seotud lepinguga, mille kohaselt ta ei soovi maksta trahvi tarnija vahetamise eest (8 %); vähene teadlikkus vahetamise võimalusest (6 %); tajutav raskus teiste teenuseosutajate kohta teabe leidmisel (6 %); suutmatus leida teavet selle kohta, kuidas vahetada (4 %), või muud põhjused (7 %).

Umbes üks kümnest (9%) vastajast teatas, et ei ole kunagi mõelnud vahetamisele.

Q9b Millised on peamised põhjused, mis takistasid teil viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetada?
Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

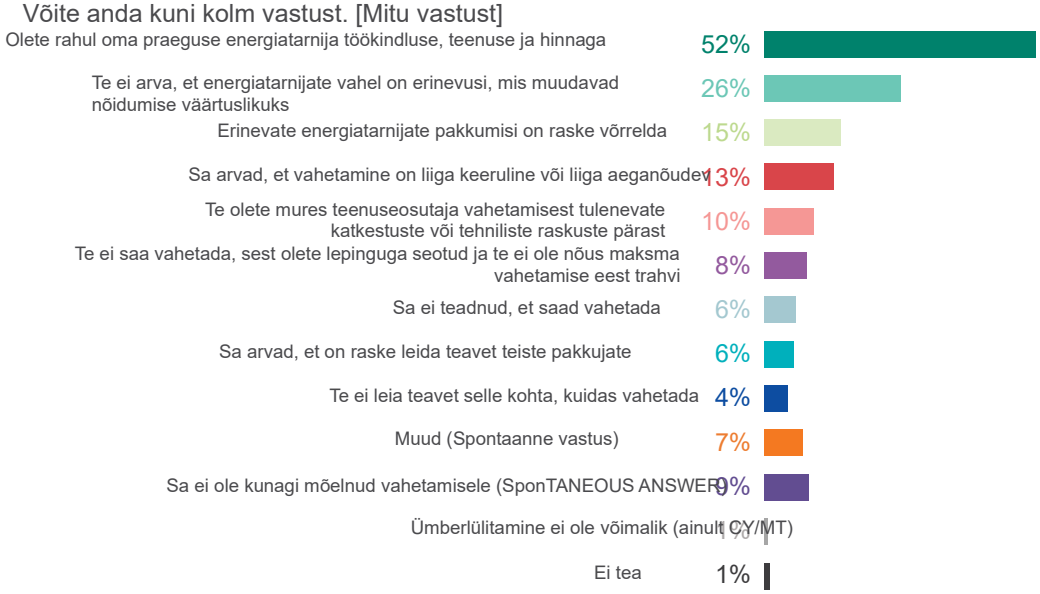

(%) Baasväärtus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Riikidevahelised erinevused

Peaaegu igas liikmesriigis ei ole suurim osa vastanutest, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetanud, seda teinud, sest nad on rahul oma praeguse energiatarnija usaldusväärsuse, teenuse ja hinnaga. Seda põhjust nimetas 74 % vastanutest Tšehhis, 73 % Rootsis ja 71 % Belgias. Seevastu Poolas nimetab seda põhjust vaid 19% mittevahetajatest, samas kui 31% ütleb, et nad ei vahetanud, sest nad ei arva, et energiatarnijate vahel oleks mingit erinevust, et muuta vahetamine tasuvaks. Viimati nimetatud põhjus on kõige enam viidatud põhjus ka Rumeenias (valitud 50% võrra). Teised liikmesriigid, kus seda põhjust nimetas rohkem kui neli vastajat kümnest, on Leedu (50 %), Eesti (45 %), Kreeka (45 %) ja Itaalia (42 %).

Q9b Millised on peamised põhjused, mis takistasid teil viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetada? Võite anda kuni kolm vast

	Olete rahul oma praeguse energiatarnija töökindluse, teenuse ja hinnaga	Te ei arva, et energiatarnijate vahel oleks vahet, kas üleminek tasub end ära	Erinevate energiatarnijate pakkumisi on raske võrrelda	Sa arvad, et vahetamine on liiga keeruline või liiga aeganõudev	Te olete mures teenuseosutaja vahetamisest tulenevate katkestuste või tehniliste raskuste pärast	Te ei saa vahetada, sest olete lepinguga seotud ja te ei ole nõus maksma vahetamise eest trahvi	Sa ei teadnud, et saad vahetada	Sa arvad, et on raske leida teavet teiste pakkujate	Te ei leia teavet selle kohta, kuidas vahetada	Muud (Spontaanne vastus)
EL 27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7
BE	71	29	30	23	13	6	2	8	6	3
BG	25	13	1	6	2	4	17	1	11	20
CZ	74	35	15	15	3	15	3	5	1	3
DK	61	16	9	12	2	2	1	5	1	8
DE	62	11	8	10	4	3	7	2	3	10
EE	58	45	6	6	1	9	2	3	3	7
IE	45	22	20	10	5	26	4	6	2	7
EL	46	45	13	14	12	6	0	5	2	5
ES	50	31	10	10	8	8	5	3	3	9
FR	63	16	15	11	13	6	7	4	6	11
HR	34	31	8	14	13	4	6	10	4	8
IT	57	42	26	6	13	4	7	4	4	6
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	55	28	8	5	2	4	0	2	1	5
LT	55	50	16	11	9	10	1	2	3	2
LU	45	13	7	16	7	6	4	6	16	13
HU	33	22	10	13	7	5	21	9	7	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	60	26	6	18	0	3	2	4	2	6
AT	48	31	10	19	13	11	3	8	5	1
PL	19	31	25	19	13	18	6	10	2	2
PT	56	20	1	13	7	5	5	2	13	6
RO	47	50	21	28	21	17	4	19	10	3
SI	63	29	10	8	6	4	1	5	2	3
SK	69	38	14	16	14	5	2	6	4	3
FI	68	34	9	11	4	9	1	5	1	4
SE	73	31	16	19	3	7	2	3	1	3

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumeroheliselt
(%) Baasväärtus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsusteg

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Koduomanikud kalduvad rohkem uskuma, et energiatarnijate vahel ei ole olulist erinevust, et muuta vahetamine tasuvaks (28% vs. 22% üürnikest). Samuti tajuvad nad tõenäolisemalt, et vahetusprotsess on liiga keeruline või aeganõudev (15 % vs. 10 % üürnikest).

Q9b Millised on peamised põhjused, mis takistasid teil viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetada? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Olete rahul oma praeguse energiatarnija töökindluse, teenuse ja hinnaga	Te ei arva, et energiatarnijate vahel oleks vahet, kas üleminek tasub end ära	Erinevate energiatarnijate pakkumisi on raske võrrelda	Sa arvad, et vahetamine on liiga keeruline või liiga aeganõudev	Te olete mures teenuseosutaja vahetamisest tulenevate katkestuste või tehniliste raskuste pärast	Te ei saa vahetada, sest olete lepinguga seotud ja te ei ole nõus maksma vahetamise eest trahvi	Sa ei teadnud, et saad vahetada	Sa arvad, et on raske leida teavet teiste pakkujate	Te ei leia teavet selle kohta, kuidas vahetada	Muud (Spontaanne vastus)	Sa ei ole kunagi mõelnud vahetamisele (SponTANEOUS ANSWER)	Ei oska öelda
EL 27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7	9	1
Eluaseme staatus												
Üürimine	54	22	13	10	11	8	7	4	4	8	9	2
Omandiõigus	51	28	16	15	9	8	6	6	4	7	8	1

(%) Baasväärtus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

3.5. Vahetamisotsuste teabeallikad

Energiavaldkonna otsustajatelt, olenemata sellest, kas nad on viimase kolme aasta jooksul vahetanud energiatarnijaid, küsiti, millised on nende peamised teabeallikad tarnija vahetamise otsuste tegemiseks - kas juba tehtud otsused või võimalikud tulevased valikud.

Hiljutiste vahetajate puhul nimetas 34 % vastanutest ühise teabeallikana nii energiatarnijate veebisaite kui ka hinnavõrdluse veebisaite. Mittelülitite puhul on peamiseks teabeallikaks sõprade, pereliikmete või kolleegide isiklikud soovitused (neid nimetas 46% võrreldes 25%-ga vahetajatest), millele järgnevad hinnavõrdluse veebisaidid (34%) ja energiatarnijate veebisaidid (33%).

Mittevahetajatel on ka suurem kalduvus tutvuda ametiasutuste ametliku teabe või kampaaniatega (18 % võrreldes 9 %ga vahetajate puhul) ja tarbijaorganisatsioonide ülevaadetega (17 % võrreldes 12 %ga vahetajate puhul).

Energiatarnijate reklaamid (nt meedias või internetis) on hiljutiste vahetajate puhul mõjukamad (17 %) kui mittevahetajate puhul (13 %).

Energiatarnijate kohta käivaid uudiseid mainib 10% mittekommutaatoritest ja 7% kommutaatoritest.

Soovitused sotsiaalmeedias on mõlema rühma puhul kõige vähem kasutatud allikas (9 % vahetajate puhul, 8 % mittevahetajate puhul).

Muid allikaid (spontaanselt nimetatud) nimetas 13% vahetajatest ja 6% mittevahetajatest.

Q8 Kuidas teavitasite end oma praeguste energiatarnijate / energiatarnijate valimisel?
Kuidas te ennast teavitaksite, kui valiksite energiatarnija?
Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

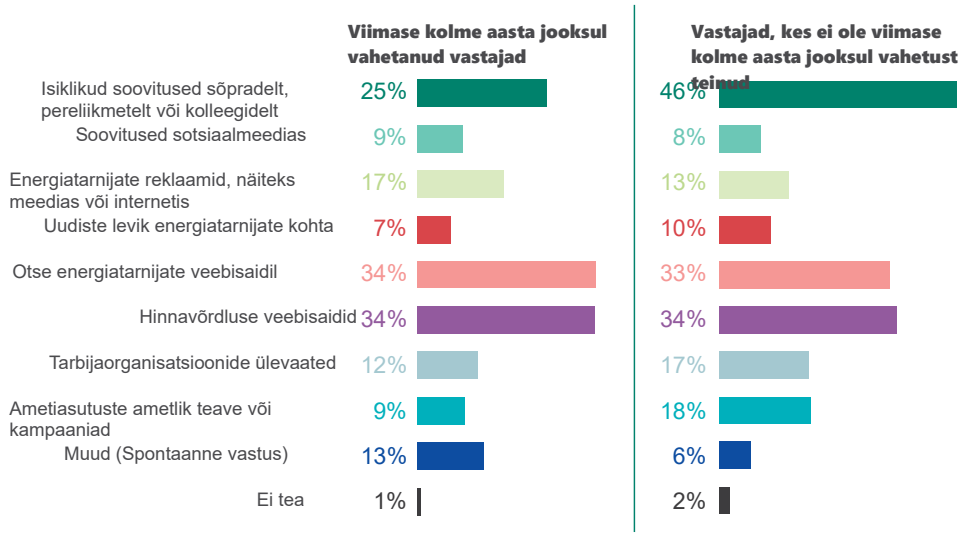

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaotsuste tegemisse) / n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaotsuste tegemisse)

Riikidevahelised erinevused

Hiljutised vahetajad 17 liikmesriigis 27st märgivad kõige tõenäolisemalt peamise teabeallikana energiatarnijate veebisaite või hinnavõrdluse veebisaite. Energiatarnijate veebisaite valinud hiljutiste vahetajate suurim osakaal on Bulgaarias (53%) ja Poolas (49%) ning väikseim Sloveenias (12%) ja Ungaris (14%). Seevastu Belgias (63%), Soomes (55%), Saksamaal (54%), Iirimaal (53%) ja Austrias (52%) on hinnavõrdlusveebisaidid peamised teabeallikad enam kui poolte hiljutiste vahetajate jaoks. Seevastu Horvaatias jagab seda seisukohta 10 % vastanutest.

Sloveenias (51%), Rumeenias (50%), Kreekas (37%), Slovakkias (36%), Horvaatias (32%), Lätis (25%) ja Ungaris (24%) on hiljutiste vahetajate peamine teabeallikas sõprade, pereliikmete ja kolleegide isiklikud soovitused. Seevastu 8 % Poola hiljutistest vahetajatest toetub sellistele isiklikele soovitustele.

Nende hiljutiste vahetajate osakaal, kes viitavad teabeallikana energiatarnijate reklaamidele, jääb vahemikku 5 % Bulgaarias ja 27 % Leedus.

Taani paistab silma sellega, et 33 % hiljutistest vahetajatest nimetas oma kõige sagedasema vastusena „muid“. Seevastu Madalmaades ei märkinud seda ükski vastaja (0%).

Kolm kümnest (30 %) hiljuti Madalmaades vahetanud ettevõtjast on teatanud, et nad on saanud tarbijaorganisatsioonidelt ülevaateid. Seevastu Lätis on ainult 1% sellest rühmast samal arvamusel.

Osa vastanutest, kelle osakaal ulatub 3%-st (Lätis, Eestis ja Iirimaal) kuni 27%-ni (Rumeenias), mainib, et nad teavitavad end energiatarnija valimisel ametiasutuste ametliku teabe või kampaaniatega.

Kõiki muid teabeallikaid mainib vähem kui 25 % kõigist liikmesriikidest pärit vastajatest.

Q8a Kuidas teavitasite end oma praeguste energiatarnijate/energiatarnijate valimisest? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad	Muud (Spontaanne vastus)
EL 27	25	9	17	7	34	34	12	9	13
BE	19	5	12	13	33	63	19	18	
BG	49	5	5	9	53	27	14	6	
CZ	32	2	15	7	39	35	9	8	19
DK	23	7	15	2	24	21	9	4	33
DE	21	20	20	5	29	54	8	4	
EE	35	6	14	4	41	46	2	3	
IE	15	5	13	2	35	53	12	3	
EL	37	10	23	6	24	19	5	6	20
ES	27	3	18	4	39	21	7	11	16
FR	20	6	24	4	38	21	24	8	
HR	32	8	16	13	17	10	8	17	19
IT	30	5	11	10	31	20	8	13	20
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	
LV	25	8	21	3	23	24	1	3	14
LT	38	16	27	10	33	42	8	14	
LU	21	23	8	8	42	28	11	17	
HU	24	12	11	6	14	14	3	15	22
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	
NL	16	18	17	12	42	50	30	6	
AT	22	10	26	5	18	52	5	13	14
PL	8	2	11	1	49	36	21	4	14
PT	36	4	17	7	28	45	5	9	11
RO	50	15	21	20	38	35	12	27	
SI	51	14	21	2	12	19	6	7	
SK	36	13	21	2	35	31	11	13	15
FI	23	6	14	3	45	55	2	4	
SE	25	4	12	2	30	44	8	5	17

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises valges kirjas.

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastes otsustesse)

Kõigis liikmesriikides peale viie mainivad mittevahetajad eelistatava võimaliku allikana kõige sagedamini sõprade, pereliikmete või kolleegide isiklikke soovitusi. See eelistus on suurim Austrias, kus 62 % mittevahetajatest viitab sellele teabeallikale. Seevastu Soomes jagab seda eelistust umbes kolm kümnest (29%) mittelülitist.

Hinnavõrdluse veebisaidid on eelistatud potentsiaalseks teabeallikaks Belgias (54%), Rootsis (47%) ja Taanis (44%) neile, kes ei ole vahetajad ja kaaluvad üleminekut tulevikus.

Soome ja Eesti eelistatud teabeallikate seas on esikohal energiapakkujate veebisaidid, mõlemad 47%.

Luksemburg paistab silma sellega, et 39 % mittevahetajatest eelistab tulevikus energiatarnija valimisel avaliku sektori asutuste ametlikku teavet või kampaaniaid. See erineb Hispaaniast (7 %), Soomest (8 %), Iirimaalt (8 %) ja Eestist (9 %), kus seda eelistust jagab vähem kui iga kümnes mittelüliti.

Tarbijaorganisatsioonide hinnanguid teabeallikatena hindavate mittevahetajate suurim osakaal on Luksemburgis (37%), Slovakkias (34%) ja Madalmaades (34%). Kõige väiksem on see osakaal Eestis (4%).

Kõiki muid võimalikke teabeallikaid mainib kõigist liikmesriikidest mitte rohkem kui kolm vastajat kümnest.

Q8b Kuidas teavitaksite ennast, kui valiksite energiatarnija? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	46	8	13	10	33	34	17	18	6	2
BE	44	5	12	22	38	54	28	28	2	3
BG	46	11	9	3	26	26	7	14	3	2
CZ	54	8	10	11	44	34	21	17	5	1
DK	40	7	6	8	31	44	28	12	5	4
DE	45	19	24	9	28	35	14	13	3	4
EE	43	7	13	10	47	46	4	9	5	4
IE	56	9	19	13	15	24	6	8	4	3
EL	47	11	14	4	33	23	20	23	4	5
ES	53	5	7	7	48	44	25	7	0	0
FR	43	3	11	16	30	25	12	14	16	2
HR	54	12	12	6	21	15	18	15	6	6
IT	52	1	13	10	43	35	22	19	8	0
CY	57	27	27	20	35	30	23	29	2	0
LV	39	16	16	5	22	31	5	11	5	4
LT	46	18	17	8	35	41	7	20	2	0
LU	45	1	5	5	18	23	37	39	8	0
HU	43	16	15	9	32	35	14	18	4	2
MT	44	26	17	10	27	28	24	25	6	3
NL	36	3	18	3	32	29	34	12	0	2
AT	62	12	9	2	24	36	26	19	0	3
PL	38	2	8	5	25	36	6	25	7	0
PT	40	9	11	8	17	35	26	22	9	4
RO	51	16	20	18	37	37	20	37	3	1
SI	55	10	15	4	29	32	20	18	2	1
SK	56	12	11	8	47	40	34	21	3	2
FI	29	6	11	11	47	44	7	8	4	6
SE	43	4	10	7	43	47	28	17	1	0

Märkus: Mida suurem on vastajate osakaal vastuse valimisel, seda tumedam on lahter. Iga riigi kõrgeim vastus kuvatakse tumerohelises ja valges kirjas.

(%) n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Sotsiaaldemograafilised kaalutlused

Sotsiaaldemograafiline analüüs näitab mõningaid erinevusi teabe otsimise käitumises nii hiljutiste kui ka mittevahetajate seas.

Hiljutiste vahetajate seas külastavad hinnavõrdlussaite tõenäolisemalt mehed (37%) kui naised (32%). Naistel (48%) on suurem tõenäosus kui meestel (44%) viidata isiklikult sõprade, pereliikmete või kolleegide soovitustele.

Vanus mõjutab ka teabeallikate eelistusi nii vahetajate kui ka mittevahetajate seas. Viimased üle 55-aastased (29 %) kasutavad hinnavõrdlussaite vähem kui 40–54-aastased (37 %) või 25–39-aastased (40 %). Samasugust erinevust võib täheldada ka mittekommutaatorite puhul (üle 55-aastastest mittekommutaatoritest 31% vs. vastavalt 37% ja 38%). Mittelülitite hulgas mainivad 25–39-aastased suurema tõenäosusega kui vanemad rühmad, et nad on informeeritud isiklikest soovitustest (49% vs. 44% vanematest rühmadest). Teisest küljest märgivad üle 55-aastased mittelülitid (31%) energiatarnijate veebisaitide kasutamist väiksema tõenäosusega kui 40–54-aastased (36%).

Töökohaga seoses kasutavad hiljutised vahetajad, kes on töötajad (41%) või füüsilisest isikust ettevõtjad (34%), hinnavõrdlussaite suurema tõenäosusega kui need, kes praegu ei tööta (28%). Sama kehtib ka mittekommutaatorite kohta (36% ja 37% vs. 31%).

Q8a Kuidas teavitasite end oma praeguste energiatarnijate/energiatarnijate valimisest? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad	Muud (Spontaanne vastus)	Ei oska öelda
EL 27	25	9	17	7	34	34	12	9	13	1
Sugu										
Meessoost	23	9	17	6	35	37	11	10	11	1
Naissoost	27	9	16	7	34	32	12	9	14	1
Vanus										
18-24	28	9	16	8	34	33	13	6	14	1
25-39	28	10	14	6	37	40	12	8	12	0
40-54	23	8	18	7	35	37	11	9	11	1
55+	24	9	18	6	33	29	11	10	14	1
Amet										
Füüsilisest isikust ettevõtjad	22	6	18	5	38	34	11	8	9	1
Töötaja	23	10	15	8	34	41	12	9	11	0
Käsitööline	22	5	17	4	28	32	9	9	16	2
Ei tööta	28	9	18	6	34	28	11	10	15	1

(%) Baasväärtus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Q8b Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitmesugused va

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad
EL 27	46	8	13	10	33	34	17	18
Sugu								
Meessoost	44	8	14	11	34	35	19	18
Naissoost	48	8	13	9	32	33	16	17
Vanus								
18-24	47	6	11	11	30	33	18	13
25-39	49	7	13	8	35	38	18	17
40-54	44	9	14	11	36	37	18	18
55+	44	8	14	10	31	31	16	18
Amet								
Füüsilisest isikust ettevõtjad	44	7	10	8	31	37	18	17
Töötaja	46	9	14	10	36	36	19	18
Käsitööline	51	5	10	12	32	40	15	19
Ei tööta	45	8	14	10	31	31	16	18

(%) n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Märkused

(Pierre Dieumegard)

Sotsiaaldemograafilisi andmeid on väga vähe: sugu mõne küsimuse puhul, vanus teiste puhul või eluruumi liik või raskused arvete tasumisel. On kahetsusväärne, et aruande tabelid ei ole täielikumad ega järjepidevamad. Veelgi kahetsusväärsem on see, et xlsx-vormingus toorandmete tabelid ei ole kättesaadavad.

Küsimuses Q11 küsitakse inimestelt, miks nad võivad muuta oma käitumist, et saavutada parem energiasüsteemi ümberkujundamine. Valdav enamus vastas: „majanduslikel, mitte ökoloogilistel põhjustel“. (Aga hästi tehtud sakslastele, kes näivad olevat teistest eurooplastest moraalselt motiveeritumad energiasüsteemi ümber kujundama).

Alljärgnev graafik näitab inimeste valmisolekut muuta oma energiatarbimise käitumist pigem majanduslikel kui ökoloogilistel põhjustel. Erinevaid riike esindavad sinised ruudud. Vanuserühmad on näidatud punasega.

Vanuserühmade vahel on palju vähem erinevusi kui riikide vahel.

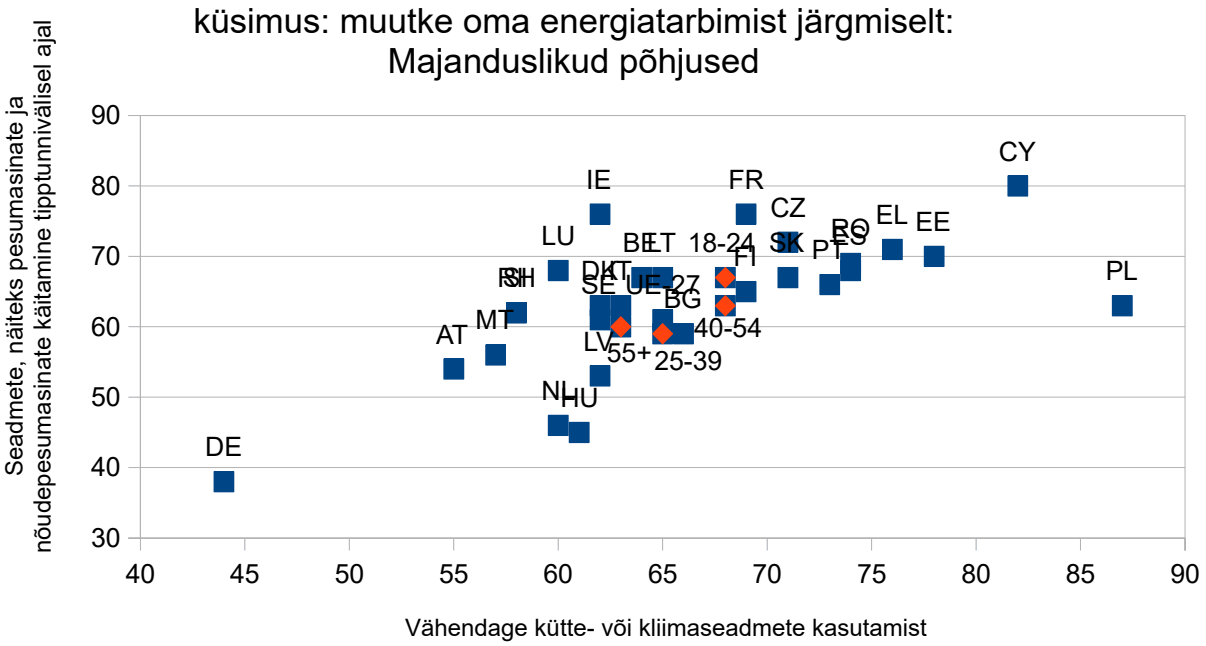

Iga riik elab oma teabemullis ja riikide arvamused on erinevad. Euroopa poliitika väljatöötamiseks peab teave riikide vahel ringlema. **Meil on vaja ühist keelt, et arutada koos meie ühist tulevikku. Parim ühine keel oleks esperanto**keel.

Kuna kõigi riikide valitsused on võlgades, on siin ettepanek julgustada nende elanikkonda käituma vooruslikult: **suurendada energia- ja eelkõige fossiilkütuste makse.** Riigid on vähem võlgades ja üksikisikud muudavad oma käitumist, kuna nad vajavad muutmiseks majanduslikke põhjuseid.

Tehniline kirjeldus

Ajavahemikul 30. juunist kuni 15. juulini 2025 korraldas Ipsos Euroopa Komisjoni energeetika peadirektoraadi taotlusel Eurobarometri kiiruuringu 566. See on üldine avalik uuring, mida koordineerib kommunikatsiooni peadirektoraadi üksus „Avalik arvamus ja kodanike kaasamine“. Eurobarometri kiiruuring nr 566 hõlmab ELi kodanikke, kes on ühe Euroopa Liidu 27 liikmesriigi elanikud ning vähemalt 18-aastased.

Käesolevas aruandes piirdub sihtrühm 18-aastaste ja vanemate ELi kodanikega, kes on kaasatud otsuste tegemisse oma kodumajapidamiste energiatarnijate kohta (välja arvatud need, kes märgivad, et energiahind on kehtestatud seetõttu, et see sisaldub nende üüris, ilma võimaluseta sellest loobuda).

Kõik intervjuud viidi läbi arvutipõhise telefoniintervjuu (CATI) kaudu. Igas riigis helistati nii laua- kui ka mobiiltelefonidele. Valimisse kaasatud ja ühendust võetud telefoninumbrid genereeriti juhusliku Digit Dialling (RDD) meetodite abil. Kõikides riikides kasutatav põhiline valimikujundus on juhuslik (tõenäosus)kujundus. Leibkondades, kellega võeti ühendust lauatelefoni teel, valiti vastaja juhuslikkuse alusel kõigist leibkonnaliikmetest (18-aastased ja vanemad), järgides „viimast sünnipäevareeglit“.

Proovivõtu lubatud hälvetest tulenevad statistilised hälbed

(95 % usaldusnivoo juures)

	erinevad valimi suurused on ridades			erinevad täheldatud tulemused on veergudes			
	5 %	10 %	25 %	50 %	75 %	90 %	95 %
n = 50	±6,0	±8,3	±12,0	±13,9	±12,0	±8,3	±6,0
n = 100	±4,3	±5,9	±8,5	±9,8	±8,5	±5,9	±4,3
n = 200	±3,0	±4,2	±6,0	±6,9	±6,0	±4,2	±3,0
n = 500	±1,9	±2,6	±3,8	±4,4	±3,8	±2,6	±1,9
n = 1000	±1,4	±1,9	±2,7	±3,1	±2,7	±1,9	±1,4
n = 1500	±1,1	±1,5	±2,2	±2,5	±2,2	±1,5	±1,1
n = 2000	±1,0	±1,3	±1,9	±2,2	±1,9	±1,3	±1,0

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566
Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel

	Välitööde kuupäevad	Intervjuude arv üle 18-aastaste ELi kodanikega	Nende üle 18-aastaste ELi kodanike küsitluste arv, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta
EL 27	30.06.25-15.07.25	25704	18250
BE	30.06.25-15.07.25	1000	810
BG	30.06.25-05.07.25	1008	560
CZ	30.06.25-08.07.25	1001	730
DK	30.06.25-09.07.25	1007	759
DE	30.06.25-10.07.25	1011	623
EE	30.06.25-09.07.25	1003	727
IE	30.06.25-05.07.25	1011	821
EL	30.06.25-09.07.25	1000	795
ES	30.06.25-05.07.25	1009	739
FR	30.06.25-05.07.25	1006	687
HR	30.06.25-10.07.25	1005	742
IT	30.06.25-05.07.25	1006	672
CY	30.06.25-07.07.25	505	386
LV	30.06.25-09.07.25	1008	614
LT	30.06.25-10.07.25	1015	670
LU	30.06.25-05.07.25	506	327
HU	30.06.25-09.07.25	1004	746
MT	30.06.25-05.07.25	505	383
NL	30.06.25-05.07.25	1014	907
AT	30.06.25-05.07.25	1009	667
PL	30.06.25-05.07.25	1010	763
PT	30.06.25-07.07.25	1009	545
RO	30.06.25-10.07.25	1013	798
SI	30.06.25-09.07.25	1005	671
SK	30.06.25-08.07.25	1000	667
FI	30.06.25-07.07.25	1024	695
SE	30.06.25-09.07.25	1010	746

Küsimustik

Küsige kõik

DX1 Palun öelge mulle iga järgmise väite puhul, kas see kehtib või mitte.

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

DX1_1 ÄRGE küsige CY-s ja MT-s: Teie leibkond on ühendatud maagaasivõrku

DX1_2 Te olete seotud otsuste tegemisega oma majapidamise energiatarnijate kohta

(RESPONSE SCALE)

Jah 1

nr 2

Küsige kõik

DX2 Millist liiki hinnakujundus kirjeldab kõige paremini teie kodumajapidamise elektrilepingut?

(Välja lülitatud; ÜKS AINULT üks vastus) (Ärge küsige CY-s ja MT-s)

Fikseeritud hind kogu lepingu kestuseks 1

Hinnamuutused lepinguperioodi teatud aegadel (nt kuus, 3 kuud, 6 kuud või muud) 2

Hinnamuutused (tunnis või rohkem) hulgimüügituru arengu põhjal (st hetkehind) 3

Riigiasutuste kehtestatud hind 4

Energia hind on määratud, sest see sisaldub teie üüris ilma võimaluseta loobuda 5

Muud liiki leping (SPONTANEOUS) 6

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

DX3

Milline on teie praegune eluaseme olukord? Palun valige variant, mis kirjeldab teie staatust kõige paremini.

(Välja lülitatud; Ainuüksi üks vastus)

Üürile anda ühepereelamu 1

Korteri üürimine 2

Ühepereelamu 3

Korteri omamine 4

Muud 5

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q1 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

Q1_1 [YOUR COUNTRY] energiaturg

Q1_2 IF DX1_1=1: Teie elektri- ja gaasitarnijad; ELSE: Teie elektritarnija

(RESPONSE SCALE)

Usalda palju 1

Usalda 2

Ära usalda 3

Ära usalda üldse 4

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q2 Kui palju te nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega IF-i kohta?

DX1_1=1: teie elektri- ja gaasitarnijad; ELSE: Teie elektritarnija?

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

(RANDOMISE)

Q2_1 Kui vajate abi või teavet, on lihtne oma energiatarnijaga ühendust võtta

Q2_2 Teie energiaarved on kergesti mõistetavad

Q2_3 Teie energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta

Q2_4 Teie energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse

(RESPONSE SCALE)

Täiesti nõus 1

Nõustun 2

Väidab, et ei nõustu 3

Täiesti nõus 4

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

3. küsimus Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega IF-i kohta?

DX1_1=1: teie elektri- ja gaasitarnijad; ELSE: Teie elektritarnija?

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

Q3_1 [YOUR COUNTRY] energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või ühenduse katkestamise eest)

Q3_2 Kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda

Q3_3 Te usaldaksite energiatarnijat rohkem, kui ta pühenduks ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendile

(RESPONSE SCALE)

Täiesti nõus 1

Nõustun 2

Väidab, et ei nõustu 3

Täiesti nõus 4

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q4 Et energiaturg [YOUR COUNTRY] tarbijate jaoks paremini toimiks, siis milliseid järgmistest valdkondadest on kõige rohkem vaja parandada?

Võite anda kuni kaks vastust.

(Välja lülitatud; MAX 2 ANSWERS) (Välja arvatud punkt 3 Küprosel ja Maltal)

(RANDOMISE ITEMS 1–5)

Energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus 1

Ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) ulatuslikum ennetamine 2

Lihtsam energiatarnijate vahetamine 3

Parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks 4

Haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse 5

Muud (SPONTANEOUS) 6

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q5 Kui tihti jälgite oma energiatarbimist? Täpsemalt...

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

Q5_1 Teie elektritarbimine

Q5_2 IF DX1_1=1: Teie gaasitarbimine

(RESPONSE SCALE)

Mitu korda nädalas 1

Vähemalt kord nädalas 2

Vähemalt kord kuus 3

Vähemalt kaks korda aastas 4

Vähemalt kord aastas 5

Vähem kui kord aastas 6

Mitte kunagi 7

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q6 Millised IF DX1_1 osad = 1 teie elektri- ja gaasiarved; ELSE: Kas teie elektriarvetest (kui neid on) on kõige raskem aru saada?

Võite anda kuni kaks vastust.

(Välja lülitatud; max 2 vastust)

Iga tarbitava energiaühiku maksumus 1

Energiataristu hooldamise maksud ja tasud 2

Makstava kogusumma arvutamine 3

Lepingu kestus, ennetähtaegse lõpetamise tasud ja mis juhtub, kui lepinguperiood lõpeb 4

Ei, sa mõistad kõiki osi 5

Kõik nad (SPONTANEOUS) 6

Sa ei loe oma energiaarvet (SPONTANEOUS) 7

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõigilt, kõikides riikides, välja arvatud MT ja CY

Q7 Millal teie kodu viimati vahetas ...?

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

Q7_1 Elektritarnija

Q7_2 IF DX1_1=1: Gaasitarnija

(RESPONSE SCALE)

Vähem kui aasta tagasi 1

1 kuni 3 aastat tagasi 2

Üle 3 kuni 5 aasta tagasi 3

5-10 aastat tagasi 4

Üle 10 aasta tagasi 5

Mitte kunagi 6

Ei tea (Ära loe) 98

Kui Q7_1 või Q7_2 = 1 või 2 (vahetatud energiatarnija viimase kolme aasta jooksul)

Q8a Kuidas te end praeguste IF DX1_1=1 energiatarnijate valimisel teavitasite? ELSE: energiatarnija?

Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt 1

Soovitused sotsiaalmeedias 2

Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või veebis 3

Uudiste levik energiatarnijate kohta 4

Otse energiatarnijate veebisaidil 5

Hinnavõrdluse veebisaidid 6

Tarbijaorganisatsioonide ülevaated 7

Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad 8

Muud (SPONTANEOUS) 9

Ei tea (Ära loe) 98

Kui DX1_1=1 ja (Q7_1 JA Q7_2 2)

IF DX1_1<1 ja Q7_1 2 (ei vahetanud energiatarnijat viimase kolme aasta jooksul)

küsimus b, kui CY ja MT, küsige: Oletame, et elektriturg avaneb ja saate valida mitme elektritarnija vahel. Kuidas te ennast teavitaksite, kui valiksite energiatarnija? Võite anda kuni kolm vastust.

Kui mõni teine riik, küsige: Kuidas te ennast teavitaksite, kui valiksite energiatarnija? Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt 1

Soovitused sotsiaalmeedias 2

Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või veebis 3

Uudiste levik energiatarnijate kohta 4

Otse energiatarnijate veebisaidil 5

Hinnavõrdluse veebisaidid 6

Tarbijaorganisatsioonide ülevaated 7

Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad 8

Muud (SPONTANEOUS) 9

Ei tea (Ära loe) 98

Kui Q7_1 või Q7_2 = 1 või 2 (vahetatud energiatarnija viimase kolme aasta jooksul)

Q9a Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused?

Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

(RANDOMISE ITEMS 1–8)

Sa leidsid parema hinnaga pakkumise 1

Sa kolisid maja 2

Sa tahtsid keskkonnasõbralikumat energiatarnijat 3

Halva klienditeeninduse tõttu 4

Teil on olnud arvelduspробleeme 5

Pere, sõprade või kolleegide soovituste tõttu 6

Teiega oli ühendust võtnud teine energiatarnija 7

Et saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine 8

Muud (SPONTANEOUS) 9

Ei tea (Ära loe) 98

Kui DX1_1=1 ja (Q7_1 JA Q7_2 2)

IF DX1_1<1 ja Q7_1 2 (ei vahetanud energiatarnijat viimase kolme aasta jooksul)

Ärge küsige CY ja MT

Q9b Millised on peamised põhjused, mis takistasid teil viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetada?

Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

(RANDOMISE ITEMS 1–9)

Sa arvad, et on raske leida teavet teiste pakkujate 1

Sa arvad, et vahetamine on liiga keeruline või liiga aeganõudev 2

Te olete mures teenuseosutaja vahetamisest tulenevate katkestuste või tehniliste raskuste pärast 3

Te ei saa vahetada, sest olete lepinguga seotud ja te ei ole nõus maksma trahvi 4 vahetamise eest

Te ei arva, et energiatarnijate vahel oleks vahet, kas üleminek tasub end ära 5

Erinevate energiapakkujate pakkumisi on raske võrrelda 6

Sa ei teadnud, et sa saad vahetada 7

Te ei leia teavet selle kohta, kuidas vahetada 8

Olete rahul oma praeguse energiatarnija usaldusväärsuse, teenuse ja hinnaga 9

Muud (SPONTANEOUS) 10

Sa ei ole kunagi mõelnud vahetamisele (SPONTANEOUS) 11

Ei tea (Ära loe) 98

Kui Q7_1 või Q7_2 = 1 või 2 (vahetatud energiatarnija viimase kolme aasta jooksul)

Q10a Kui vahetasite viimati energiatarnijaid, siis millised tegurid olid teie valikul hinna kõrval kõige olulisemad?

Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

(RANDOMISE ITEMS 1–6)

Teenuseosutaja maine 1

Teenuse kvaliteet 2

Lepingu kestus 3

Energiatarnijat omatakse või juhitakse kohalikul tasandil 4

Äriühingu era- või riigiomand 5

Säästvad energiaallikad pakkuja valikus 6

Muud (SPONTANEOUS) 7

Ei tea (Ära loe) 98

Kui DX1_1=1 ja (Q7_1 JA Q7_2 2)

IF DX1_1<1 ja Q7_1 2 (ei vahetanud energiatarnijat viimase kolme aasta jooksul)

Q10b, kui CY ja MT, küsige: Kui teil oleks võimalik vahetada energiatarnijat lisaks hinnale, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem? Võite anda kuni kolm vastust. Kui mõni teine riik, küsige: Kui vahetaksite lisaks hinnale energiatarnijat, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem?

Võite anda kuni kolm vastust.

(Välja lülitatud; kuni 3 vastust)

(RANDOMISE ITEMS 1–6)

Teenuseosutaja maine 1

Teenuse kvaliteet 2

Lepingu kestus 3

Energiatarnijat omatakse või juhitakse kohalikul tasandil 4

Äriühingu era- või riigiomand 5

Säästvad energiaallikad pakkuja valikus 6

Muud (SPONTANEOUS) 7

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

Q11 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel?

(Välja lülitatud; (Üks vastus liini kohta)

Q11_1 Vähendage kütte- või kliimaseadmete kasutamist

Q11_2 Seadmete, näiteks pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)

Q11_3 Nutiseadmete kasutamine seadmete kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)

(RESPONSE SCALE)

Ainult majanduslikud põhjused 1

Peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused 2

Peamiselt keskkonnaga seotud, mõnevõrra majanduslikel põhjustel 3

Ainult keskkonnaga seotud põhjused 4

Te ei muudaks oma käitumist (SPONTANEOUS) 5

Ei tea (Ära loe) 98

Küsige kõik

DX4 Milline järgmistest olukordadest kehtib teie kohta?

(Välja lülitatud; Ainuüksi üks vastus)

Sa võid alati endale lubada maksta oma energiaarveid 1

Sa muretsed, et suudad maksta oma energiaarveid, kuid tavaliselt suudad seda teha 2

Mõnikord ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda 3

Sageli ei suuda te oma energiaarveid õigeaegselt tasuda 4

Ei tea / keeldus (Ära loe) 98

Andmelisa

Q1_1 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?
Energiaturg

	Usalda palju	Jõudu usaldusele	Ärge usaldage	Ära usalda üldse	Ei tea
EL 27	13	50	20	15	2
BE	10	60	19	8	3
BG	13	27	17	40	3
CZ	6	56	25	10	2
DK	20	48	19	8	5
DE	18	50	22	7	4
EE	12	59	17	9	3
IE	22	50	12	14	3
EL	9	31	23	36	1
ES	10	31	25	34	0
FR	14	61	7	17	1
HR	9	49	18	19	5
IT	8	40	35	15	2
CY	12	41	24	22	1
LV	8	58	16	10	8
LT	9	57	19	12	2
LU	34	63	2	1	0
HU	19	42	23	15	2
MT	33	47	9	10	0
NL	32	45	15	8	0
AT	16	60	18	6	0
PL	8	68	16	7	1
PT	15	72	6	5	1
RO	8	50	25	15	1
SI	11	49	28	11	1
SK	11	67	14	4	3
FI	14	65	11	3	6
SE	14	59	15	12	1

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“
Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q1_2 Kui palju usaldate järgmisi teenuseid, et pakkuda õiglaseid hindu ja usaldusväärset teenust?

Teie elektri- ja gaasitarnijad / Teie elektritarnija

	Usalda palju	Jõudu usaldusele	Ärge usaldage	Ära usalda üldse	Ei tea
EL 27	25	54	12	8	1
BE	21	62	12	4	1
BG	20	43	4	30	3
CZ	18	66	12	3	1
DK	40	44	9	5	2
DE	25	56	13	3	3
EE	19	66	8	5	3
IE	37	48	6	9	1
EL	18	47	15	19	0
ES	20	41	19	19	0
FR	31	60	2	7	0
HR	15	54	16	11	4
IT	17	53	20	9	1
CY	14	44	20	22	0
LV	17	61	11	6	5
LT	10	65	14	9	1
LU	31	62	3	3	2
HU	20	50	19	10	1
MT	30	49	18	4	0
NL	42	42	8	9	0
AT	26	55	15	4	0
PL	37	52	6	4	1
PT	18	72	3	4	3
RO	13	58	20	9	0
SI	19	59	16	6	1
SK	21	70	6	2	1
FI	26	64	6	2	1
SE	30	55	9	6	0

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma kodumajapidamise energiatarnijate kohta

Q2_1 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Kui vajate abi või teavet, on lihtne oma energiatarnijaga ühendust võtta

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	42	36	10	7	5
BE	34	42	12	6	6
BG	50	18	8	19	6
CZ	53	36	5	3	4
DK	43	25	6	6	19
DE	46	36	8	5	5
EE	41	34	10	4	11
IE	45	43	8	2	2
EL	48	31	11	7	3
ES	27	40	18	12	3
FR	53	32	6	3	5
HR	20	42	18	15	4
IT	49	28	10	9	5
CY	31	23	22	19	4
LV	46	33	8	3	10
LT	40	36	11	7	7
LU	58	29	5	4	5
HU	29	34	21	13	3
MT	29	40	23	8	0
NL	64	22	6	2	5
AT	48	37	4	7	4
PL	13	63	12	8	4
PT	41	42	7	8	3
RO	36	33	21	9	1
SI	29	54	7	3	6
SK	50	40	8	2	1
FI	48	34	7	2	9
SE	53	30	4	4	9

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q2_2 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Teie energiaarved on kergesti mõistetavad

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	43	34	11	10	1
BE	39	39	13	8	1
BG	40	28	8	23	1
CZ	42	39	11	6	1
DK	43	29	11	12	5
DE	50	36	8	4	2
EE	50	34	9	5	2
IE	52	35	7	5	1
EL	39	29	17	14	1
ES	27	35	16	20	1
FR	51	43	5	2	0
HR	27	44	17	11	2
IT	35	41	12	12	1
CY	31	27	23	19	0
LV	57	31	7	2	2
LT	59	27	8	5	1
LU	51	44	2	3	0
HU	35	25	20	19	1
MT	53	31	8	9	0
NL	71	5	11	11	2
AT	41	33	18	8	1
PL	35	23	17	23	2
PT	53	30	4	11	3
RO	38	35	16	10	0
SI	23	57	13	6	1
SK	46	40	11	3	1
FI	69	22	5	2	1
SE	55	31	8	6	1

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q2_3 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Teie energiatarnija pakub kergesti mõistetavat teavet pakkumiste ja kampaaniate kohta

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	32	39	15	10	4
BE	25	39	21	10	4
BG	30	10	12	45	4
CZ	35	46	12	4	3
DK	33	31	10	10	17
DE	37	41	14	4	5
EE	29	36	17	8	10
IE	35	47	9	8	1
EL	28	41	19	9	3
ES	19	35	22	19	4
FR	35	44	11	7	3
HR	17	48	19	9	6
IT	31	36	17	12	4
CY	16	29	23	22	11
LV	36	35	11	6	11
LT	38	40	13	7	3
LU	46	42	7	3	2
HU	24	31	20	16	8
MT	22	39	18	19	1
NL	57	23	7	10	3
AT	32	41	19	8	1
PL	21	45	20	12	2
PT	38	45	6	9	2
RO	33	43	16	8	0
SI	18	57	13	6	6
SK	30	50	14	4	3
FI	37	43	13	4	3
SE	35	44	10	8	3

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q2_4 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Teie energiatarnija investeerib piisavalt taastuvatesse energiaallikatesse

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	24	41	15	6	13
BE	21	42	12	5	20
BG	23	18	16	35	9
CZ	15	35	8	2	40
DK	21	29	6	3	42
DE	29	36	10	3	22
EE	14	36	7	4	39
IE	28	44	15	6	7
EL	21	36	16	6	22
ES	18	44	23	12	3
FR	31	50	9	6	4
HR	8	34	23	11	24
IT	25	42	17	5	11
CY	11	18	24	31	15
LV	15	28	8	3	46
LT	21	42	11	6	20
LU	39	47	8	1	5
HU	13	25	20	11	31
MT	23	42	13	19	2
NL	53	25	6	8	9
AT	39	39	7	2	11
PL	7	48	29	6	10
PT	34	45	6	5	11
RO	15	46	20	6	12
SI	11	45	14	7	24
SK	15	46	13	3	23
FI	33	41	7	1	18
SE	27	42	9	4	18

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q3_1 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

[TEIE RIIGI] energiatarbijad on hästi kaitstud (näiteks ebaausate tavade või elektrivõrgust lahtiühendamise eest)

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	19	43	19	13	6
BE	16	50	16	8	9
BG	13	19	20	47	2
CZ	17	49	16	6	13
DK	14	33	19	13	21
DE	22	42	18	6	13
EE	14	48	21	10	7
IE	27	53	13	5	2
EL	11	25	24	36	4
ES	11	36	21	30	2
FR	24	53	16	5	2
HR	16	42	21	15	6
IT	16	40	18	22	4
CY	12	26	27	29	6
LV	15	37	20	10	19
LT	13	46	26	10	5
LU	38	52	3	6	2
HU	21	36	22	11	10
MT	27	32	32	8	0
NL	40	39	11	8	2
AT	22	55	17	3	3
PL	12	53	24	8	4
PT	17	48	21	13	2
RO	20	37	25	16	3
SI	9	48	25	8	10
SK	18	49	18	3	12
FI	16	49	21	7	7
SE	15	44	20	12	9

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta)

Q3_2 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Kui arvate, et teie energiatarnija kohtleb teid ebaõiglaselt, siis teate, milliste riiklike ametiasutuste poole võite abi saamiseks pöörduda.

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	28	30	19	19	5
BE	19	29	19	26	7
BG	34	14	9	42	1
CZ	32	33	19	9	8
DK	12	14	13	53	8
DE	22	19	26	20	12
EE	25	31	18	19	6
IE	37	34	10	17	2
EL	28	20	16	32	4
ES	29	32	19	19	1
FR	21	37	19	21	2
HR	20	31	17	22	10
IT	33	32	17	15	4
CY	14	12	17	41	16
LV	25	19	10	20	26
LT	23	31	23	18	6
LU	39	43	7	9	3
HU	32	24	15	25	4
MT	30	39	15	14	2
NL	41	20	17	20	2
AT	36	26	23	11	5
PL	30	47	15	8	1
PT	39	33	18	8	2
RO	38	33	18	9	2
SI	9	36	20	26	9
SK	21	34	27	12	6
FI	23	29	23	21	4
SE	13	24	19	41	3

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q3_3 Kui palju nõustute või ei nõustu järgmiste väidetega oma elektri- ja gaasitarnijate/elektritarnijate kohta?

Te usaldaksite energiatarnijat rohkem, kui ta pühenduks ametlikult sertifitseeritud tarbijaõiguste tegevusjuhendile

	Täiesti nõus	Nõustun	kalduvad mitte nõustuma	Ei nõustu üldse	Ei tea
EL 27	49	33	7	6	4
BE	43	40	10	5	3
BG	47	19	3	20	11
CZ	34	42	8	3	12
DK	42	29	8	7	14
DE	32	39	13	5	10
EE	30	44	6	3	17
IE	49	41	7	2	1
EL	59	26	6	7	1
ES	54	33	3	10	1
FR	49	37	6	8	0
HR	38	41	9	6	6
IT	66	26	5	2	0
CY	55	30	5	4	6
LV	44	33	6	2	15
LT	47	39	7	1	6
LU	54	34	9	4	0
HU	44	36	7	5	8
MT	46	43	6	5	0
NL	60	19	7	10	4
AT	43	31	17	6	3
PL	48	31	6	6	9
PT	53	37	5	2	4
RO	57	33	6	4	0
SI	25	54	13	5	3
SK	48	42	4	2	4
FI	50	31	6	3	8
SE	48	33	8	7	4

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q4 Et energiaturg [YOUR COUNTRY] tarbijate jaoks paremini toimiks, siis milliseid järgmistest valdkondadest on kõige rohkem vaja parandada? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Haavatavate ja energiaostuvõimetute tarbijate parem kaitse	Energiaarvete suurem selgus ja läbipaistvus	Ebaausate kaubandustavade (nt telemarketing) ulatuslikum ennetamine	Parem juurdepääs energiaandmetele ja digitaalsetele vahenditele energiatarbimise jälgimiseks ja kohandamiseks	Lihtsam energiatarnijate vahetamine	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	38	34	34	28	21	3	2
BE	48	41	42	29	21	2	2
BG	27	24	36	7	22	9	2
CZ	47	30	37	28	19	5	4
DK	33	39	37	27	10	4	6
DE	27	41	25	35	22	6	5
EE	42	30	21	18	28	8	8
IE	27	26	22	32	36	2	3
EL	51	46	44	24	12	3	0
ES	42	32	37	33	15	2	0
FR	36	21	38	30	25	2	2
HR	43	30	29	28	19	3	5
IT	44	35	38	21	20	2	1
CY	71	49	24	41	-	0	0
LV	37	19	28	26	17	4	8
LT	24	23	39	34	35	1	4
LU	38	27	17	32	30	2	0
HU	38	43	30	25	21	3	5
MT	38	36	25	48	-	4	1
NL	50	34	38	8	16	1	0
AT	35	37	24	26	19	7	3
PL	27	39	29	29	24	1	0
PT	39	45	22	35	14	1	2
RO	55	48	27	31	25	1	0
SI	34	27	40	30	19	2	3
SK	49	26	42	35	21	2	2
FI	52	20	34	21	25	3	5
SE	37	26	33	32	24	4	3

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q5_1 Kui sageli jälgite oma energiatarbimist? Täpsemalt... teie elektritarbimine

	Mitu korda nädalas	Vähemalt kord nädalas	Vähemalt kord kuus	Vähemalt kaks korda aastas	Vähemalt kord aastas	Vähem kui kord aastas	Mitte kunagi	Ei oska öelda
EL 27	6	7	40	20	14	3	10	0
BE	7	8	33	21	20	2	9	0
BG	1	1	65	1	3	2	27	1
CZ	5	4	32	27	20	2	9	1
DK	13	7	41	20	7	1	10	1
DE	5	6	24	20	38	3	3	1
EE	22	9	49	6	1	1	11	0
IE	5	7	37	20	11	6	14	0
EL	3	5	59	10	4	5	14	0
ES	2	10	61	12	3	4	7	0
FR	4	9	40	20	19	1	6	0
HR	3	4	50	16	4	2	21	1
IT	10	5	36	28	3	5	14	1
CY	3	6	38	25	6	4	18	0
LV	10	9	62	5	4	1	8	1
LT	7	9	68	4	2	1	9	0
LU	4	2	20	37	21	10	6	0
HU	4	4	59	16	11	1	5	1
MT	2	1	52	19	6	1	19	0
NL	13	8	42	7	14	1	13	2
AT	12	6	16	26	25	2	14	0
PL	5	6	18	36	9	6	20	0
PT	2	4	61	14	5	2	11	0
RO	5	10	73	3	2	1	7	0
SI	8	6	62	6	3	2	12	0
SK	2	4	29	26	22	3	13	0
FI	18	12	45	13	4	3	4	0
SE	12	8	41	19	9	5	6	0

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q5_2 Kui sageli jälgite oma energiatarbimist? Täpsemalt... teie gaasitarbimine

	Mitu korda nädalas	Vähemalt kord nädalas	Vähemalt kord kuus	Vähemalt kaks korda aastas	Vähemalt kord aastas	Vähem kui kord aastas	Mitte kunagi	Ei oska öelda
EL 27	3	5	38	21	17	3	12	1
BE	4	5	29	26	22	3	11	0
BG	0	7	56	7	6	0	21	3
CZ	1	3	26	28	25	4	12	2
DK	2	2	35	34	7	0	19	1
DE	2	5	19	19	38	3	11	3
EE	12	8	46	4	3	2	22	4
IE	4	3	35	32	9	2	15	0
EL	1	3	49	18	7	4	18	0
ES	2	2	46	35	7	4	3	0
FR	5	16	32	27	5	2	12	0
HR	1	2	54	15	4	2	21	2
IT	4	2	39	25	8	5	16	2
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	1	2	73	7	3	1	11	2
LT	2	3	73	6	5	0	11	0
LU	7	1	13	25	31	8	17	0
HU	1	4	52	17	15	1	10	1
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	7	6	42	6	22	1	16	0
AT	2	5	10	22	28	3	27	3
PL	3	7	38	19	21	1	11	0
PT	1	2	72	10	6	0	9	0
RO	1	6	74	5	2	1	9	0
SI	2	2	47	12	6	1	27	3
SK	1	3	24	26	27	4	15	1
FI	3	11	6	11	2	0	56	11
SE	0	0	14	18	1	24	41	2

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=7 720 – maagaasivõrguga liitunud (ja oma majapidamises energiaalaste otsuste tegemisse kaasatud) vastajad

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q6 Millised elektri- ja gaasiarvete osad (kui need on olemas) on Teie arvates kõige raskemini mõistetavad? Võite anda kuni kaks vastust. [Mitu vastust]

	Iga tarbitava energiaühiku maksumus	Energiataristu hooldamise maksud ja tasud	Makstava kogusumma arvutamine	Lepingu kestuse ennetähtaegse lõpetamise tasud ja mis juhtub, kui lepinguperiod lõpeb	Ei, sa mõistad kõiki osi.	Kõik (spontaanne)	Sa ei loe oma energiaarvet (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	16	36	16	16	33	4	3	2
BE	26	40	18	22	27	2	3	1
BG	6	17	16	7	35	17	10	0
CZ	17	36	16	15	37	2	2	2
DK	15	34	19	10	30	4	7	2
DE	19	30	16	13	37	3	2	5
EE	9	37	11	11	41	3	4	3
IE	12	16	16	21	41	5	6	4
EL	19	46	18	14	30	2	1	0
ES	15	31	16	26	32	4	1	3
FR	11	37	10	12	42	2	4	3
HR	15	30	18	9	38	3	4	3
IT	19	50	12	27	18	2	2	1
CY	25	46	21	10	28	3	5	1
LV	6	23	5	4	54	1	8	2
LT	9	25	16	16	48	1	2	2
LU	11	22	18	14	43	1	0	3
HU	18	38	21	5	34	5	4	1
MT	24	12	24	13	40	2	2	1
NL	10	34	20	15	37	2	2	2
AT	13	29	18	19	37	3	3	5
PL	18	38	10	9	28	12	11	0
PT	18	41	19	13	30	2	5	0
RO	25	41	43	21	26	1	1	1
SI	15	35	11	9	38	2	7	1
SK	22	30	23	12	40	0	4	1
FI	6	22	7	12	58	2	2	2
SE	14	41	10	16	39	1	1	1

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q7_1 Millal teie leibkond viimati vahetas ...? Elektrienergia tarnija

	Vähem kui aasta tagasi	1 kuni 3 aastat tagasi	Üle 3 kuni 5 aasta tagasi	Üle 5-10 aasta tagasi	Rohkem kui 10 aastat tagasi	Mitte kunagi	Ei tea
EL 27	18	20	14	10	11	25	2
BE	19	23	15	11	11	20	1
BG	1	0	1	2	8	81	5
CZ	15	17	18	11	13	24	1
DK	21	19	13	11	9	24	3
DE	24	24	10	8	12	17	4
EE	14	26	14	10	6	28	2
IE	33	19	9	9	10	19	2
EL	23	19	7	5	4	41	1
ES	20	35	15	8	11	7	5
FR	10	10	19	11	13	36	2
HR	3	6	5	4	5	75	2
IT	32	24	17	15	7	4	0
CY	-	-	-	-	-	-	-
LV	6	18	13	9	9	41	3
LT	12	32	17	5	4	27	2
LU	6	15	8	3	24	43	2
HU	2	7	7	5	6	68	4
MT	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	15	14	12	19	15	2
AT	14	19	4	5	9	47	1
PL	6	10	17	12	11	43	0
PT	14	20	9	7	10	37	3
RO	9	20	13	6	5	47	1
SI	4	15	16	19	16	29	2
SK	3	6	15	16	10	48	2
FI	25	34	12	9	10	10	1
SE	18	30	17	14	10	10	1

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust (kuna vahetamine ei ole võimalik)

Q7_2 Millal teie leibkond viimati vahetas ...? Gaasitarnija

	Vähem kui aasta tagasi	1 kuni 3 aastat tagasi	Üle 3 kuni 5 aasta tagasi	Üle 5-10 aasta tagasi	Rohkem kui 10 aastat tagasi	Mitte kunagi	Ei tea
EL 27	16	17	14	12	12	26	3
BE	20	23	16	12	9	19	2
BG	13	9	13	13	8	44	0
CZ	13	15	18	14	16	20	3
DK	4	15	11	9	8	43	10
DE	20	22	11	6	11	23	8
EE	6	10	5	12	7	51	9
IE	33	25	5	10	12	13	2
EL	22	11	14	3	2	46	2
ES	8	26	20	12	19	12	3
FR	23	7	32	6	13	20	0
HR	14	12	5	1	2	64	1
IT	24	21	15	17	10	11	1
CY	-	-	-	-	-	-	-
LV	4	17	5	6	6	58	3
LT	4	7	4	6	10	66	2
LU	9	19	4	7	20	41	0
HU	2	3	5	6	7	72	5
MT	-	-	-	-	-	-	-
NL	18	16	9	12	21	17	6
AT	7	20	2	11	15	43	2
PL	8	13	9	22	9	39	0
PT	12	28	6	14	18	20	1
RO	3	12	11	4	5	64	1
SI	4	8	14	15	13	43	3
SK	2	5	13	17	10	51	3
FI	8	6	9	0	8	52	17
SE	8	11	9	20	11	29	13

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=7 720 – maagaasivõrguga liitunud (ja oma majapidamises energiaalaste otsuste tegemisse kaasatud) vastajad

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q8a Kuidas teavitasite end oma praeguste energiatarnijate/energiatarnijate valimisest? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	25	9	17	7	34	34	12	9	13	1
BE	19	5	12	13	33	63	19	18	9	1
BG	49	5	5	9	53	27	14	6	3	0
CZ	32	2	15	7	39	35	9	8	19	1
DK	23	7	15	2	24	21	9	4	33	1
DE	21	20	20	5	29	54	8	4	9	0
EE	35	6	14	4	41	46	2	3	9	2
IE	15	5	13	2	35	53	12	3	8	0
EL	37	10	23	6	24	19	5	6	20	0
ES	27	3	18	4	39	21	7	11	16	0
FR	20	6	24	4	38	21	24	8	6	0
HR	32	8	16	13	17	10	8	17	19	4
IT	30	5	11	10	31	20	8	13	20	2
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	25	8	21	3	23	24	1	3	14	0
LT	38	16	27	10	33	42	8	14	3	0
LU	21	23	8	8	42	28	11	17	3	0
HU	24	12	11	6	14	14	3	15	22	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	16	18	17	12	42	50	30	6	0	0
AT	22	10	26	5	18	52	5	13	14	2
PL	8	2	11	1	49	36	21	4	14	0
PT	36	4	17	7	28	45	5	9	11	0
RO	50	15	21	20	38	35	12	27	3	2
SI	51	14	21	2	12	19	6	7	8	3
SK	36	13	21	2	35	31	11	13	15	1
FI	23	6	14	3	45	55	2	4	7	1
SE	25	4	12	2	30	44	8	5	17	2

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q8b Kuidas teavitaksite ennast, kui valiksite energiatarnija? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Isiklikud soovitused sõpradelt, pereliikmetelt või kolleegidelt	Soovitused sotsiaalmeedias	Energiatarnijate reklaamid, näiteks meedias või internetis	Uudiste levik energiatarnijate kohta	Otse energiatarnijate veebisaidil	Hinnavõrdluse veebisaidid	Tarbijaorganisatsioonide ülevaated	Ametiasutuste ametlik teave või kampaaniad	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	46	8	13	10	33	34	17	18	6	2
BE	44	5	12	22	38	54	28	28	2	3
BG	46	11	9	3	26	26	7	14	3	2
CZ	54	8	10	11	44	34	21	17	5	1
DK	40	7	6	8	31	44	28	12	5	4
DE	45	19	24	9	28	35	14	13	3	4
EE	43	7	13	10	47	46	4	9	5	4
IE	56	9	19	13	15	24	6	8	4	3
EL	47	11	14	4	33	23	20	23	4	5
ES	53	5	7	7	48	44	25	7	0	0
FR	43	3	11	16	30	25	12	14	16	2
HR	54	12	12	6	21	15	18	15	6	6
IT	52	1	13	10	43	35	22	19	8	0
CY	57	27	27	20	35	30	23	29	2	0
LV	39	16	16	5	22	31	5	11	5	4
LT	46	18	17	8	35	41	7	20	2	0
LU	45	1	5	5	18	23	37	39	8	0
HU	43	16	15	9	32	35	14	18	4	2
MT	44	26	17	10	27	28	24	25	6	3
NL	36	3	18	3	32	29	34	12	0	2
AT	62	12	9	2	24	36	26	19	0	3
PL	38	2	8	5	25	36	6	25	7	0
PT	40	9	11	8	17	35	26	22	9	4
RO	51	16	20	18	37	37	20	37	3	1
SI	55	10	15	4	29	32	20	18	2	1
SK	56	12	11	8	47	40	34	21	3	2
FI	29	6	11	11	47	44	7	8	4	6
SE	43	4	10	7	43	47	28	17	1	0

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Q9a Millised olid Teie viimase energiatarnija vahetamise otsuse peamised põhjused? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Sa leidsid parema hinnaga pakkumise	Sa kolisid majja	Pere, sõprade või kolleegide soovituste tõttu	Sa tahtsid keskkonnasõbralikumat energiatarnijat	Sul on olnud probleeme arvetega	Halva klienditeeninduse tõttu	Teiega võttis ühendust teine energiatarnija	Et saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	68	18	13	11	10	8	7	5	9	1
BE	72	25	14	32	14	14	11	7	6	1
BG	69	14	10	4	26	3	4	20	0	0
CZ	68	17	14	5	5	9	16	6	13	0
DK	41	26	9	8	6	13	5	11	18	1
DE	64	15	8	22	4	7	4	7	9	3
EE	66	20	10	6	2	3	7	4	12	2
IE	83	6	14	16	7	8	8	9	0	0
EL	67	14	18	3	27	20	19	3	2	0
ES	72	15	12	6	15	4	8	2	0	0
FR	75	14	10	4	11	7	2	4	19	0
HR	26	18	15	7	5	6	15	3	29	3
IT	63	17	17	5	11	5	6	2	15	0
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	67	18	7	4	2	1	12	5	8	0
LT	59	14	21	14	5	6	8	6	11	1
LU	55	16	11	21	4	5	14	1	10	0
HU	9	43	13	1	2	3	21	1	20	1
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	69	28	14	12	6	17	4	12	12	0
AT	75	12	10	22	8	6	2	4	9	4
PL	77	25	12	11	13	9	5	1	2	0
PT	85	30	24	7	5	11	12	8	0	0
RO	69	22	34	16	23	20	21	8	7	0
SI	62	10	25	9	0	4	6	10	11	1
SK	50	27	9	20	13	9	13	11	10	0
FI	72	23	3	13	2	5	8	4	8	1
SE	55	26	10	17	4	4	10	7	9	0

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q9b Millised on peamised põhjused, mis takistasid teil viimase kolme aasta jooksul energiatarnijat vahetada? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Sa leidsid parema hinnaga pakkumise	Sa kolisid majja	Pere, sõprade või kolleegide soovituste tõttu	Sa tahtsid keskkonnasõbralikumat energiatarnijat	Sul on olnud probleeme arvetega	Halva klienditeeninduse tõttu	Teiega võttis ühendust teine energiatarnija	Et saada kasu lisateenustest, mida pakub teine energiatarnija, näiteks kodu soojustamise või muude energiatõhususe meetmete pakkumine	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	52	26	15	13	10	8	6	6	4	7
BE	71	29	30	23	13	6	2	8	6	3
BG	25	13	1	6	2	4	17	1	11	20
CZ	74	35	15	15	3	15	3	5	1	3
DK	61	16	9	12	2	2	1	5	1	8
DE	62	11	8	10	4	3	7	2	3	10
EE	58	45	6	6	1	9	2	3	3	7
IE	45	22	20	10	5	26	4	6	2	7
EL	46	45	13	14	12	6	0	5	2	5
ES	50	31	10	10	8	8	5	3	3	9
FR	63	16	15	11	13	6	7	4	6	11
HR	34	31	8	14	13	4	6	10	4	8
IT	57	42	26	6	13	4	7	4	4	6
CY	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	55	28	8	5	2	4	0	2	1	5
LT	55	50	16	11	9	10	1	2	3	2
LU	45	13	7	16	7	6	4	6	16	13
HU	33	22	10	13	7	5	21	9	7	12
MT	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	60	26	6	18	0	3	2	4	2	6
AT	48	31	10	19	13	11	3	8	5	1
PL	19	31	25	19	13	18	6	10	2	2
PT	56	20	1	13	7	5	5	2	13	6
RO	47	50	21	28	21	17	4	19	10	3
SI	63	29	10	8	6	4	1	5	2	3
SK	69	38	14	16	14	5	2	6	4	3
FI	68	34	9	11	4	9	1	5	1	4
SE	73	31	16	19	3	7	2	3	1	3

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q10a Kui vahetasite viimati energiatarnijaid, siis millised tegurid olid teie valikul hinna kõrval kõige olulisemad? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosutaja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakkujate kombinatsioonis	Lepingu kestus	Energiatarnija omab või haldab	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	36	34	27	23	14	8	13	2
BE	44	42	46	27	12	7	12	6
BG	28	43	15	30	10	0	20	0
CZ	54	55	14	31	12	5	9	3
DK	28	34	23	9	8	5	30	7
DE	40	28	33	35	21	13	7	4
EE	29	28	13	23	7	11	21	10
IE	33	28	21	31	13	6	14	2
EL	37	33	16	18	4	14	16	8
ES	37	33	14	12	14	6	13	0
FR	31	28	25	21	7	15	34	0
HR	33	14	10	9	20	7	29	8
IT	35	34	27	16	13	1	16	3
CY	-	-	-	-	-	-	-	-
LV	27	28	13	22	5	4	22	3
LT	36	35	20	36	6	19	9	6
LU	35	33	21	12	23	17	0	0
HU	25	8	25	13	7	15	34	10
MT	-	-	-	-	-	-	-	-
NL	23	53	35	35	14	2	0	0
AT	16	30	35	20	21	5	17	1
PL	48	41	32	24	6	3	2	1
PT	55	24	33	24	13	8	0	2
RO	58	54	25	30	20	27	7	2
SI	40	20	18	11	8	5	19	8
SK	55	49	26	19	7	10	11	2
FI	19	26	30	32	15	5	11	7
SE	22	23	37	21	16	4	18	3

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=6 703 – Vastajad, kes on viimase kolme aasta jooksul vahetanud elukohta (kaasatud oma leibkonna energiaalastesse otsustesse)

Märkus: CY/MT ei esitanud küsimust

Q10b Kui vahetaksite lisaks hinnale ka energiatarnijat, siis milline tegur oleks teie otsuses kõige olulisem? Võite anda kuni kolm vastust. [Mitu vastust]

	Teenuse kvaliteet	Teenuseosutaja maine	Säästvad energiaallikad teenusepakkujate kombinatsioonis	Lepingu kestus	Energiatarnija omab või haldab	Äriühingu era- või riigiomand	Muud (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	52	38	28	21	20	15	7	3
BE	70	53	47	33	20	10	3	5
BG	60	34	5	9	12	7	4	2
CZ	60	53	20	27	9	12	5	5
DK	39	38	41	11	16	11	11	5
DE	48	28	32	27	34	15	9	6
EE	55	37	16	19	15	12	8	8
IE	46	34	15	20	19	13	6	3
EL	47	29	20	13	12	27	5	7
ES	52	42	25	23	9	30	0	0
FR	44	36	27	19	26	12	16	0
HR	55	20	31	10	12	8	6	9
IT	54	36	37	19	20	13	4	4
CY	71	38	44	25	20	23	4	1
LV	40	34	14	20	6	14	9	10
LT	51	44	18	25	8	23	6	1
LU	52	51	30	9	42	24	0	2
HU	62	17	28	12	14	25	6	6
MT	78	37	45	8	30	16	1	0
NL	48	48	27	3	11	15	0	1
AT	45	30	35	21	29	13	4	2
PL	50	54	19	29	12	7	8	0
PT	65	13	38	15	6	14	4	1
RO	74	48	31	36	22	17	3	2
SI	57	16	22	15	10	6	11	6
SK	71	52	39	21	16	17	5	3
FI	40	37	31	19	33	8	4	4
SE	42	27	50	18	29	8	5	2

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=11 547 – Vastajad, kes ei ole viimase kolme aasta jooksul vahetust teinud (seotud nende leibkonna energiaotsustega)

Q11_1 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel?

Vähendage kütte- või kliimaseadmete kasutamist

	Ainult majanduslikud põhjused	Peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused	Peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel	Ainult keskkonnaga seotud põhjused	Sa ei muuda oma käitumist (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	28	37	15	10	8	2
BE	27	37	19	8	8	2
BG	37	29	11	12	9	1
CZ	35	37	10	7	8	3
DK	20	42	22	6	10	1
DE	19	25	17	21	12	5
EE	54	24	5	3	13	2
IE	21	41	15	16	4	3
EL	30	46	15	4	5	1
ES	32	41	14	7	5	0
FR	26	43	6	7	13	4
HR	28	30	16	8	14	3
IT	25	39	25	5	4	2
CY	36	46	8	2	8	0
LV	42	20	6	5	22	5
LT	34	31	12	11	8	4
LU	8	52	26	8	5	1
HU	23	38	23	8	8	1
MT	18	38	23	15	1	4
NL	31	29	19	9	10	2
AT	29	26	16	16	12	0
PL	37	50	5	5	1	2
PT	40	33	10	9	6	1
RO	40	34	11	9	4	2
SI	25	33	14	10	17	1
SK	33	38	14	6	8	2
FI	33	36	12	5	13	1
SE	23	39	19	11	8	1

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q11_2 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel? Seadmete, näiteks pesumasinate ja nõudepesumasinate käitamine tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)

	Ainult majanduslikud põhjused	Peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused	Peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel	Ainult keskkonnaga seotud põhjused	Sa ei muuda oma käitumist (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	32	29	12	12	12	2
BE	40	27	15	6	9	2
BG	32	27	6	11	22	2
CZ	45	27	8	6	10	4
DK	31	32	15	6	15	2
DE	17	21	15	21	19	7
EE	54	16	4	2	23	1
IE	37	39	11	6	5	2
EL	31	40	15	6	8	1
ES	45	23	11	9	11	1
FR	34	42	6	13	5	0
HR	38	24	10	7	18	4
IT	29	35	19	8	8	1
CY	34	46	8	3	8	1
LV	39	14	4	3	35	5
LT	44	23	10	6	14	4
LU	14	54	22	6	3	0
HU	18	27	21	11	19	4
MT	39	17	21	16	5	2
NL	21	25	17	17	15	5
AT	32	22	7	14	22	2
PL	41	22	4	11	22	0
PT	31	35	10	11	8	4
RO	37	32	14	11	5	1
SI	34	29	10	5	22	1
SK	38	29	12	5	14	3
FI	40	25	8	5	20	3
SE	30	31	16	11	10	2

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta

Q11_3 Mis motiveeriks teid muutma oma energiatarbimiskäitumist kodus järgmistel viisidel? Kasutage nutiseadmeid oma seadmete kasutamise automaatseks ajastamiseks tipptunnivälisel ajal (kui elektrinõudlus on väiksem)

	Ainult majanduslikud põhjused	Peamiselt majanduslikud põhjused, mõnevõrra keskkonnaga seotud põhjused	Peamiselt keskkonnaga seotud põhjustel, mõnevõrra majanduslikel põhjustel	Ainult keskkonnaga seotud põhjused	Sa ei muuda oma käitumist (spontaanne)	Ei oska öelda
EL 27	27	31	11	9	14	8
BE	33	28	13	7	13	6
BG	33	25	9	12	11	9
CZ	38	28	8	4	11	11
DK	25	30	13	6	22	5
DE	17	19	13	17	19	15
EE	37	12	4	2	35	10
IE	24	32	10	11	12	12
EL	29	38	16	4	10	3
ES	38	30	6	8	15	3
FR	42	32	4	6	8	7
HR	30	24	11	7	20	9
IT	20	40	20	6	9	5
CY	30	49	8	2	8	4
LV	34	13	4	3	37	9
LT	45	26	10	5	9	5
LU	13	52	15	11	7	3
HU	15	29	18	10	22	6
MT	32	25	23	11	7	1
NL	17	24	20	14	13	12
AT	21	26	7	12	25	8
PL	15	45	5	3	20	11
PT	39	26	13	7	10	5
RO	32	38	13	9	4	3
SI	29	27	8	5	24	7
SK	31	33	13	5	15	4
FI	32	21	8	4	30	6
SE	28	31	16	8	13	5

Eurobaromeetri kiiruuring nr 566 „Tarbijate käitumine energiasüsteemi ümberkujundamisel“

Välitöö: 30.6–15.7.2025 / (%) Alus: n=18 250 – vastajad, kes on seotud otsuste tegemisega oma leibkonna energiatarnijate kohta